

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNİKA

LETO VIII.

ŠTEVILKA 67

SEPTEMBER
1980

Vinko Hafner se je uvodoma zadržal na pogovoru s političnim aktivom občine in predsedstvom občinskega sindikalnega sveta.

Obisk Vinka Hafnerja

Predsednik Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner, predsednik občinskega sveta ZS Ljubljanske regije Lojze Mežnar in sekretar Kata delavcev usnjarske in tekstilne industrije Jože Klofutar so 2. septembra obiskali Vrhniko. Na južni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta, ki so se je udeležili Vladimir Mejač, Jože Perčič, Janez Pečar, Bojan Ščukovič, Stanko in Franc Žužek, je predsednik občinskega sindikalnega sveta Andrej Vidovič goste seznanil s poslovanjem sindikata v občini. Po besedni razpravi so namenili pripravam na konferenco Zveze sindikatov Slovenije in v zvezi s tem obravnavati družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

potrdili pričakujejo dobre poslovne uspehe tudi ob koncu leta.

Seznani so ga s samoupravno organiziranostjo še posebej pa ga je zanimalo, kako je pri njih urejen sistem nagrajevanja in jih pozval, da ob obravnavi družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke

in skupno porabo ugotovijo konkretne probleme, ki ovirajo uresničevanje načela delitve po delu in rezultatih dela, ugotovijo vzroke za njihov nastanek in predlagajo konkretne rešitve. Ugotovili so, v pogovoru tudi z delavci, da so zlasti v industriji usnja Vrhnika v nagrajevanju po delu že storjeni določeni koraki.

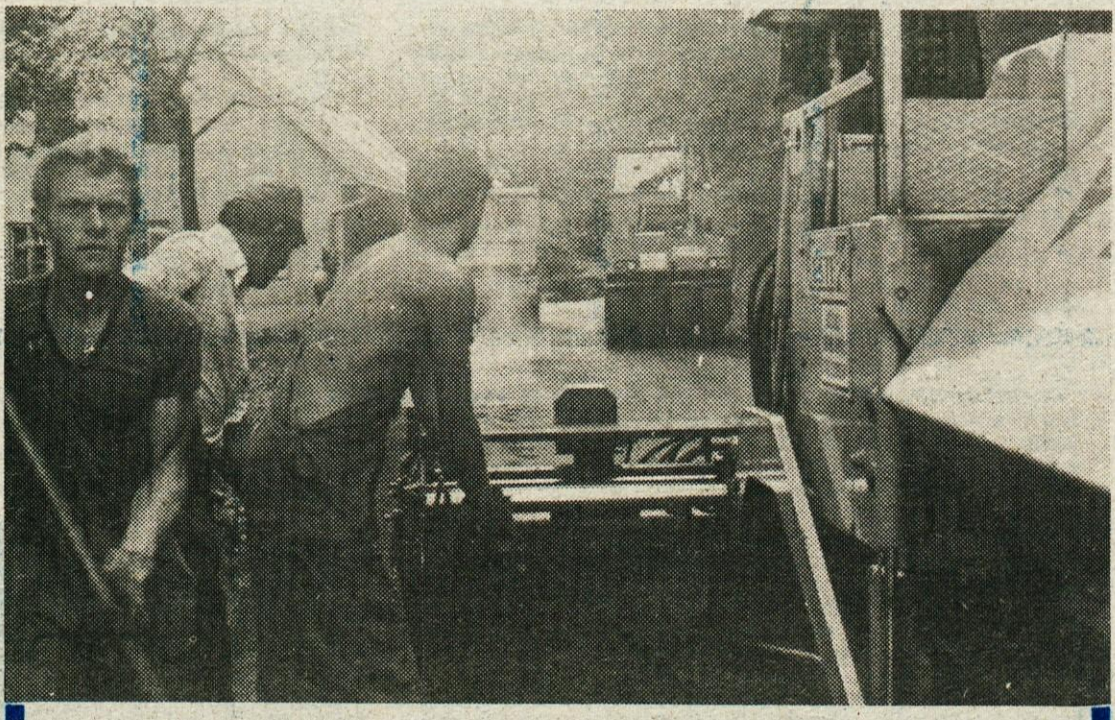

Ogledal si je proizvodnjo in se pozanimal kako teče delo in kako so delavci nagrajani za svoje delo.

Redna seja občinskega štaba za CZ

Občinski štab za civilno obrambo je na svoji redni seji, ki je bila 28. 8. 1980, obravnaval problematiko CZ v Sloveniji in na območju občine Vrhnika.

Štab je proučil osnutek letnega programa in ciljev razvoja CZ v Sloveniji in občini Vrhnika za obdobje 1981—1985.

Nova asfaltna prevleka

Tisti najslabši del ceste, to je od Verda do Bistrice, ki je spravljal v slabo voljo voznike, ki so vozili po cesti v Bistro in Borovnico, je končno urejen. Asfaltna prevleka je precej debela in kljub temu, da je spodnji ustroj narejen s starim asfaltom z avtocestne, strokovnjaki zagotavljajo, da s tem ni zmanjšana kvaliteta in obstojnost asfaltna prevleke.

Na oddelku za gospodarstvo so nam povedali, da se že dogovarjajo z Republiško skupnostjo za ceste in vstrajajo na tem, da bi že prihodnje leto uredili še preostalih 5 km ceste do Borovnice in naredili nov most čez Ljubijo v Verdu. Zaradi predvidene novogradnje mosta v Verdu tam ceste niso popravljali, predvideno je namreč, da bo most zgrajen prihodnje leto in v planu Republiške skupnosti za ceste je ta investicija tudi že finančno ovrednotena. Most bo stal okrog 2,6 stare milijarde.

Kako smo gospodarili v prvem polletju?

Pri obravnavanju analize poslovanja gospodarskih in družbenih dejavnosti v letošnjem prvem polletju je izvršni svet ugotovil, da je gospodarstvo doseglo v primerjavi z istim obdobjem lani 45-odstotno povečanje celotnega prihodka in za to porabilo 47 odstotkov več sredstev. Dohodek pa je v primerjavi z istim lanskim obdobjem večji za 41 odstotkov in čisti dohodek za 45 odstotkov. Torej so doseženi ugodni rezultati. Opazno je povečanje deleža sredstev za razširitev materialne osnove dela, saj se je v strukturi delitve čistega dohodka povečal delež s 15,9 odstotka na 28,2 odstotka. Ugotavljajo, da gre to povečanje na račun zmanjšanja deleža sredstev za osebne dohodke, zato je potrebno tako razmerje še naprej obdržati.

Ti ugodni rezultati poslovanja so še posebej razveseljivi, saj so doseženi v zaostrenih pogojih gospodarjenja ob ukrepih s težiščem na stabilizaciji gospodarstva, ki segajo na vsa področja, posebno pa na področje delitve, zaposlovanja, izvoza, osebne, skupne in investicijske porabe tako v gospodarstvu kot v negospodarstvu. Do izraza so prišli tudi restriktivni ukrepi na področju uvoza, s posebnim poudarkom na povečanju izvoza, medtem ko je na področju kreditiranja prevladala selektivna kreditna politika ob doslednem izvajanju dogovora o investicijskih naložbah.

Toda povečana gospodarska aktivnost, ki sta jo v dobri meri povzročila ugodna konjunktura na domačem in tujem trgu ter porast cen je pripomogla, da so organizacije združenega dela s področja gospodarstva dosegle 1.891.708 tisoč dinarjev celotnega prihodka. Med posameznimi področji so sicer opazne velike razlike. Nadpovprečno stopnjo povečanja celotnega prihodka beležijo industrija, gospodarstvo ter stanovanjsko — komunalna dejavnost in obrt, močno pa zaostajata gradbeništvo in gostinstvo.

Z izgubo sta polletno obračunsko obdobje zaključili dve organizaciji. To sta Opekarna in Savina Ročna konfekcija. V Opekarni je temu vzrok povečanje cene energije, slabega vremena in nedokončanega sanacijskega programa in izvršni svet ugotavlja, da bo možno rezultate sanacijskega programa oceniti šele v prihodnjem letu. V Savinem TOZD Ročna konfekcija pa je to posledica slabega proizvodnega programa, izpada proizvodnje klasičnih jermenov in slabe prodaje ostalih artiklov.

Vzpodbudno je, da se tudi letos občinsko gospodarstvo uspešno vključuje v izvoz. Sedaj je v občini že devet TOZD, ki izvažajo, vendar ostajata še naprej vodilni Usnjama in LIKO—TOZD Tovarna stolov, ki sta sami v tem obdobju izvozili 99 odstotkov celotne menjave organizacije združenega dela ob 49-odstotnem povečanju izvoza in 63-odstotnem povečanjem uvozu dosegle neto devizni efekt v višini 75.543 tisoč dinarjev. Absolutni zneski izvoza kažejo še na večje možnosti povečanja neto deviznega efekta, oziroma pokritja uvoza z izvozom, glede na to, da je Usnjama zagotavljala sredstva za nabavo surovin in proizvodnega materiala za ostale TOZD s sedežem izven občine.

Kako pa je na področju negospodarstva? Izvršni svet je ugotovil, da je celotni prihodek porasel za 24 odstotkov, dohodek za 21 odstotkov, porabljena sredstva za 32 odstotkov in čisti dohodek za 20 odstotkov. Izrazil je porast porabljenih sredstev, čemur pa je vzrok razširitev dejavnosti na področju otroškega varstva, knjižnične dejavnosti, itd. Tudi izplačila sredstev glede na dvojno maso BOD so v okviru dogovorjenih zneskov.

Ugotovili so tudi, da se je zaposlovanje gibalo v okviru dogovorjene stopnje, saj je porast le 2,1 odstoten. Večji porast pa se kaže, če vzamemo za osnovo vkalupirane ure in doseže 4,6 odstotno povečanje, kar pri nekaterih OZD kaže intenzivnost izrabe razpoložljive delovne sile in prilagojenost delovnega koledarja, naravi dela in potrebam tržišča.

Problem bolniškega staleža

Ko govorimo o stabilizacijskih ukrepih v našem gospodarstvu, nikakor ne moremo mimo pojma »bolniški stalež« in prav »maroderji« postajajo v naši družbi vse bolj pereč problem. Prav zato o odsotnosti z dela zaradi bolezni v zadnjem času tečejo resne razprave v organizacijah združenega dela, v družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih. Tudi »Notranjski zdravstveni dom«, TOZD Zdravstvo Vrhnika, se je lotil posameznih analiz in nalog razreševanja tega problema. Kot povsod drugje, se tudi na Vrhniki več ali manj neuspešno borimo proti odsotnostim z dela, predvsem tistim neupravič-

nim in lažnim. Zanimiva je ugotovitev, da niti med NOB ni bilo toliko bolnih in delovno nesposobnih, kot je to primer v našem gospodarstvu danes, takrat namreč le okrog 18 odstotkov, danes pa se je ta številka dvignila že do dobrih 43 odstotkov.

Na Vrhniki imamo komisijo, ki se ukvarja s spremljanjem bolniških staležev, njena prvenstvena naloga pa je ta problem čim bolj omiliti. Navkljub celi kopici ukrepov za zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi bolezni, se žal še niso pokazali zaželeni rezultati. Delno krivdo za to nosijo tudi izvajalci sami, saj imajo v TOZD Zdravstvo Vrhnika precej kadrovske težave, ki jih na eni strani pogujejo porodniški dopusti, na drugi strani pa letni dopusti zdravstvenih delavcev. Zdravniki, ki so nadomeščali »opravičene dopustnike«, žal niso mogli vplivati na to, da bi se odsotnost bolniškega staleža zmanjšal tako, kot smo pričakovali. Zdravstveni delavci upajo, da se bo stanje vsaj malo popravilo s prvim septembrom, ko bodo v našem zdravstvenem domu zaposlili stalno zdravnico.

V IUJ, TOZD Usnjama Vrhnika, se je stanje bolniških staležev po sprejetih ukrepih spremenilo. Dnevna odsotnost z dela znaša 5,6% kar je seveda preveč in iznad slovenskega povprečja, ki znaša 4,9%. Vseeno pa stvari ne smemo videti samo črno, saj se je v odnosu na isto obdobje lanskega leta bolniški stalež v TOZD Usnjama zmanjšal za en odstotek.

Padec bolniškega staleža ugotavljajo tudi v LIKU, čeprav majhen, veliko pa je k temu nedvomno prispevala uvedba stimulacije. Za vsake tri mesece namreč dobi delavec, ki ni bil v bolniškem staležu, 1.000 din, danes pa vemo, da delovnemu človeku vsak dinar prav pride, zato se izplačila potrjuje. To je vsekakor dobro za LIKO, kot tudi za dvig naše celotne produktivnosti v gospodarstvu.

O rahlem upadanju bolniškega staleža javljajo tudi iz Kovinarske, kjer nimajo nobene stimulacije, enako pa tudi iz Kmetijske zadruge in Komunalnega podjetja, v zadnjih dveh organizacijah pa tudi prehajajo k uvedbi stimulacije in z njo k nagradi za tiste, ki v določenem obdobju niso odsotni z dela zaradi bolezni.

Na sestanku druge seje komisije za spremljanje bolniškega staleža na Vrhniki ni bilo predstavnika TOZD Igrad in TOZD Antene, čeprav se s problemom bolniškega staleža najbrž ukvarjajo tudi pri njih. Skupaj se da take probleme veliko učinkoviteje reševati, zato je odsotnost obeh predstavnikov resnično nerazumljiva, lahko pa bi poiskala vsaj ustrezno zamenjavo.

Precejšnja odsotnost z dela zaradi bolezni, je za vsako delovno organizacijo oziroma organizacijo združenega dela aktualen in pereč problem. Tudi za republiko kot celoto pomenijo organizacije združenega dela in dejavnosti, ki imajo visok odstotek odsotnosti z dela in poleg vsega še veliko zaposlenih delavcev, precejšen problem. Take OZD prispevajo občuten delež v skupni fond izgubljenih dni v SR Sloveniji. Prav zato se moramo truditi in prizadevati, da ob vsakoletnem pregledu med temi organizacijami in dejavnostmi ne bo na spisku tudi naša občina, posebno še sedaj, ko gre za leto stabilizacije. Tudi zmanjšana odsotnost z dela zaradi bolezni lahko veliko prispeva k stabilizaciji in dvigu naše proizvodne produktivnosti.

F. TRŠAR

Nova stanovanja

V Gradišču se je pričela gradnja še enega stanovanjskega bloka. Sicer pa so nam na Stanovanjski skupnosti povedali, da bo letos decembra v bloku B-8 v Borovnici vseljivih 13 stanovanj ter na Vrhniki v bloku S-6 51 stanovanj. Predvidevajo, da bo februarja vseljiv še blok B-7 v Borovnici, kjer bo 13 stanovanj. V drugi polovici prihodnjega leta bo vseljiv blok S-5 z 51 stanovanji. Konec leta 1981 ali v začetku 1982. leta pa bo zgrajen še blok S-10, v katerem bo 51 stanovanj. V tem bloku bodo tudi samske sobe.

Okrog 25 stanovanj v vseh teh blokih bodo lahko kupili etažni lastniki. Namreč v srednjoročnem roku 1976—1980 je bila predvidena potreba po tridesetih stanovanjih za etažne lastnike.

Naša pekarna že premajhna

Pekarna na Vrhniki je bila zgrajena pred petimi leti in je organizirana kot samostojna TOZD, v sklopu živilskega kombinata Žito. Glede na sam razvoj naše občine in ostalih področij, ki jih s svojim artikli oskrbuje naša Pekarna in seveda ob pridobitvi novih potrošnikov, so postale kapacitete pekarnice, še zlasti proizvodne in skladiščne površine bistveno premajhne.

Ob tem je vsekakor najaktualnejši problem skladiščenja moke za rezerve občine Vrhnika, kakor tudi občine Logatec. Prav ta problem je bil vzrok, da je prišlo do dogovora med predstavnikoma obeh občin in TOZD, da se začne rekonstruirati pekarno Vrhnika, in sicer tako, da se na eni strani povečajo proizvodne kapacitete, na drugi strani pa se pridobijo prostori za skladiščenje potrebnih količin moke za rezerve. Ta problem je potrebno rešiti čimprej, in sicer je predvidena realizacija projekta že v letu 1981, problem skladiščenja moke za rezerve pa še ni v celoti rešen. Manjkajoče količine moke naj bi uskladiščili v petdesetstonskih silosih, ki bi jih bilo potrebno postaviti do leta 1985, ob že obstoječih treh silosih, ki so zgrajeni ob sami pekarni.

Glavna dejavnost vrhniške Pekarne je proizvodnja in predelava pekovskih in slaščičarskih izdelkov, poleg teh pa je tu še cela vrsta drugih dejavnosti. Skladno s tehnološkim procesom je delo organizirano v naslednjih oddelkih: pekarna, slaščičarna, trgovina in uprava.

V Pekarni Vrhnika je zaposlenih 67 delavcev pri proizvodnji kruha, peciva in slaščic. Delavci na teh mestih imajo tudi uspešno opravljene tečaje iz varstva pri delu, iz požarne varnosti, higienskega minimuma ter obrambe in zaščite.

Pekarna Vrhnika oskrbuje s kruhom in pecivom področje Vrhnike, Logatec, Postojne in Cerknice. Struktura tržne potrošnje je: 18 odstotkov belega kruha, 18 odstotkov črnega kruha, 56 odstotkov specialnih kruhov in 8 odstotkov peciva. Iz te analize lahko ugotovimo, da se konzumira največ specialnih kruhov, pa tu imajo v vidu predvsem specialni črni in beli kruh, premalo pa specialne kruhe, bogate z minerali in vitamini, ki so za pravilno prehrano nedvomno velikega pomena. V Pekarni Vrhnika si prav zato prizadevajo, da bi lahko izdelovali osnovne

kruhe in seveda bogat izbor specialnih kruhov ter peciva. Žal trenutno Pekarna ne zmore slediti celotnemu povpraševanju, zaradi premajhnih kapacitet pa v temeljni organizaciji niti niso ukinili stalnega nočnega dela. Prav tako se ni dalo preiti na dnevno peko zaradi potrošnje, ki je v obdobju 1976—1980 prehitela vse programe strukturnih sprememb.

Dozidava in rekonstrukcija Pekarne je torej nujno potrebna, saj lahko najmanjši zastoj onemogoči preskrbo večjega območja s kruhom. V razširjeni Pekarni predvidevajo dnevno proizvodnjo do največ 16.000 kg kruha, 16.000 kosov peciva in 4.000 kosov dietnega peciva. Od tega načrtujejo 70 odstotkov na-

bilnost in hiter prehod od enega izdelka k drugemu. Ob novih zmogljivostih Pekarne, bo seveda le-ta potrebovala tudi več surovin. Ker je tudi teh preveč, da bi vse naštevati, jih bomo omenili le nekaj: moke T 500, katere dobavitelj so mlinci ŽITO, bi predvidoma porabili 2.112.300 kg na leto, moke T 800 1.119.000 kg letno, kvasa, katerega dobavitelj je pivovarna Union, bi porabili kar 78.960 kg na leto, soli, katere dobavitelj je Emona, 58.370 kg na leto, maka bi po izračunih porabili 380 kg letno, lanenega semena, dobavitelj je Semenarna, pa kar 1070 kg letno.

To so nedvomno kar lepe številke, vsaj za tistega, ki si jih zna vsaj približno zamišljati. Zanimivo ob tem je morda tudi to, da je izračun pokazal,

vsakdo pridobi kvalifikacijo ali to že ima — visoko kvalifikacijo. Celotna predračunska vrednost novega dozidalnega objekta znaša nič več in nič manj kot 30.840.000 din, in sicer od tega: gradbena delovna obrtniška dela, instalacije, preureditev obstoječe pekarne in prispevek za zaključne bodo predvideni znesli okrog 19.176.000 din, oprema naj bi stala 4.251.542 din, zunanji ureditev, ureditev električnih kablov, projekti in nadzor, komunalni in ljučki in razna nepredvidena 6.000.000 din in prispevek za energetiko 1.412.522 din. Pri tem bo temeljna organizacija za gradnja dela omogočila 30% lastnih sredstev, za premo 20% lastnih sredstev, medtem ko bo ostalih 50% omogočila s kreditom LB, lastna sredstva pa bo Pekarna omogočila tudi za prispevek za energetiko. Kreditna banka bo dala kredit obratna sredstva v letu 1981 za do-

Bo mesa dovolj

V zadnjem času so prazne »kljuke« v mesnicah kar pogost pojav. Ne samo v mesnicah v občini, tudi v drugih krajih. Zanimivo pa je, da je Kmetijska zadruga Vrhnika predvsem v drugi polovici avgusta povečala zakol. Kljub temu pa v mesnicah težje dobimo meso kot preje. Zakaj? Zaradi slabo založenih mesnic v drugih krajih so ljudje, ko so zvedeli, da se meso pri nas dobi, ponj prišli pač v naše mesnice. Podobno je bilo tudi v nekaterih drugih primestnih občinah. Seveda pa se niso tako daleč pripeljali samo po kilo ali dve mesa.

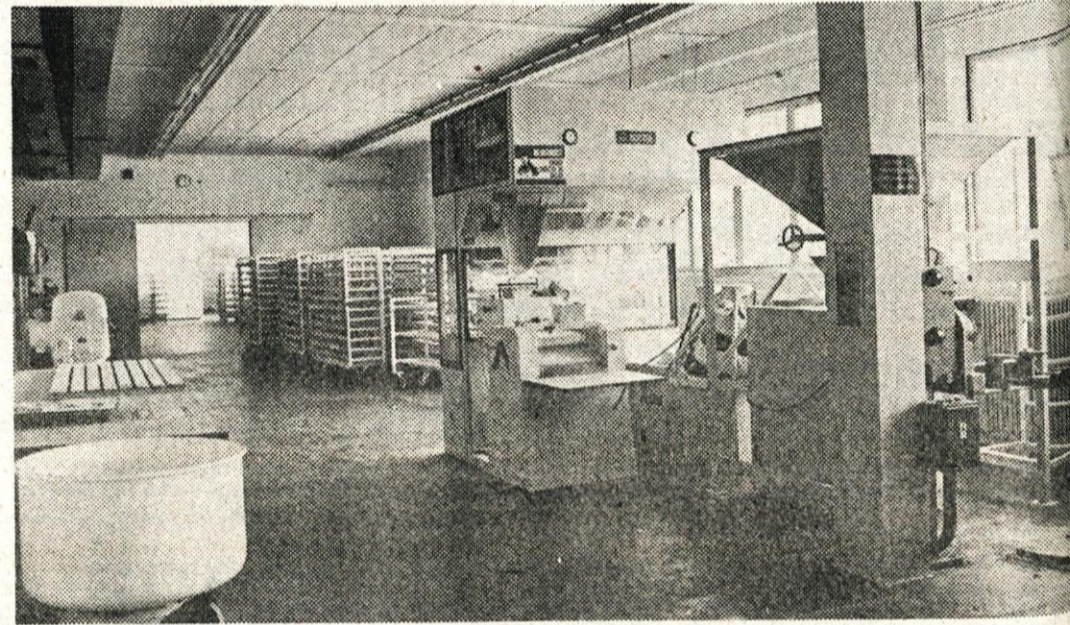
O oskrbi z mesom je že razpravljala na eni od svojih sej Izvršni svet in iz sredstev občinskega proračuna zagotovil sredstva za regresiranje prodaje oziroma odkupa govejega in svinjskega mesa. Do nedavnega je namreč Kmetijska zadruga doplačala rejcem dinar za kg odkupljenega mesa. To pa zaradi večje odkupne cene v drugih občinah ne predstavlja več zadostnega nadomestila in je Kmetijska zadruga prisiljena, da od 1. avgusta plača meso po 73 din za kg.

Zbor kmetov in delavcev Kmetijske zadruge je na zasedanju konec julija sklenil, da v kolikor občinska skupščina ne bo tako kot ostale občine regresirala odkupa mesa, bodo meso ali živino, vzrejeno v naši občini, prisiljeni prodajati drugam. Sedaj je IS odobril regresiranje v vrednosti 3,60 din za kilogram, odkupovalec, to je pri nas v pretežni meri Kmetijska zadruga, pa 3 din za kilogram. Ugotavljali pa so, da je oskrba z mesom nemogoča tudi zato, ker predstavlja vsaka občina povsem različno tržišče.

Kot nam je povedal predsednik IS Franc Krašovec, so Republiški komiteju za tržišče in cene predlagali, da prouči to problematiko in predlaga ustrezne rešitve, ki morajo zagotoviti enotno oskrbo z mesom in enotne odkupne cene za vso republiko. Ugotavljajo tudi, da je nujno ustanoviti vsaj regijsko SIS za preskrbo. Že s tem bi bila najbrž oskrba z mesom bolj usklajena, oziroma založenost mesnic povsod enaka.

Razpravljali so o dejstvu, da mesa vsak dan bolj primanjkuje, zato so zadožili Kmetijsko zadrugo, da skupaj s Kmetijsko zemljiško skupnostjo do konca novembra pripravi program pravičnejše v občini in ugotovi, kako bi lahko pridelali več svinjskega mesa.

Edina rešitev, da bo meso lahko »zaužilo« čim več potrošnikov pa je bil ukrep, ki mesarjem dovoljuje vsakemu kupcu prodati le 2 kg mesa. Dogajalo se je namreč, da so ljudje kupovali, ko so zaslutili pomanjkanje, celo po 20 in več kilogramov mesa. Najbrž je ta rešitev pravilna in povsem opravičljiva in meso bo lahko večkrat na naših krožnikih.

vadnih kruhov in 30 odstotkov specialnih kruhov. Ker nam prostor ne dopušča spregovoriti o vseh posameznih tipih kruha, bi našli samo nekatere skupine, oziroma razdelilnik, ki ga imajo pekarni: navadni kruhi, teh je pet vrst, specialni kruhi, teh je sedem vrst, pecivo, izdelujejo ga štiri vrste, dietični kruh in pecivo, kruh in pecivo z otrobi, kruh in pecivo z žitnimi kosmiči, kruh in pecivo z lanenim semenom, kruh in pecivo z dodatkom mineralov in vitaminov in krofi.

Izbirno tehnološkega procesa in temu ustrezne opreme, so pekarjem narekovala tržne analize in okus potrošnikov. Izbrani program omogoča dovolj širok spekter pekovskih proizvodov, oprema pa zagotavlja zadostne količine izdelkov, kot tudi varia-

da se bo stanje porabe vode gibalo nekje okrog 7500 kubičnih metrov letno, za transport pečnega kruha in peciva potrebujejo pekarni nič več in nič manj kot 600 pletenih ali plastičnih košar, medtem ko za transport krovov rabijo nevrčljivo embalažo, in sicer 30.000 kartonskih pladnjev in 100 kg belega papirja letno.

Lokacija Pekarne ostaja nespremenjena, dozidava objekta pa bo prinesla novih 800 kvadratnih metrov uporabne površine. V novem dozidanem proizvodnem obratu bo našlo zaposlitev 60 novih delavcev, od tega 40 moških in 20 žensk. V sklopu skladiščnih površin nameravajo pekarni urediti še hladilne komore za skladiščenje kvasa, masla in jajc. Vso potrebno delovno silo si bo temeljna organizacija zagotovila v naši občini in njeni okolici, kar je vsekakor pohvalen korak. Hkrati je delavcem v Pekarni omogočeno izobraževanje in si na ta način lahko

odplačevanja šestih let in obremeno 10% in komercialni kredit dobo odplačevanja 10 let in obremeno 6%.

Investicija je na koncu končno vsekakor pomembna tudi za občino Vrhnika. Ostale prednosti, ki jih proučijo, so tudi v tem, vezana na uvoz, ker ima vse do surovine in tehnologija pekarne več zahtevna, zato ni potrebna visoko kvalificirana sila, ampak vsakem primeru lahko zamenjajo nekvalificirano delovno delovno, ker je proučitev delovnih postopkov zelo enostavna. Tako bo Pekarna Vrhnika lahko oskrbovala s kruhom celotno Vrhniko, Logatec, Cerknico, Postojno in okolico. Kruha torej za sedaj še ne bo primanjlo, kar pa seveda ne pomeni, da ob toliko milijonih lačnih in svetlu, lahko nardujemo iz kruha mečemo v kante za smeti in v cestne jarke. Žal se manj kot prevečkrat dogaja. F. TR

PO SLEDI DELEGATSKIH VPRAŠANJ

Vsak dan več je ljudi, ki se za pot do Ljubljane namesto za osebni avto odločajo za javna prevozna sredstva. Ta pa, kot kažejo številne pripombe občanov, ni dobro urejen. Zato sta bila na 18. seji družbenopolitičnega zbora in na 18. seji zbora krajevnih skupnosti postavljeni dve delegatski vprašanji. Vprašani se glasita:

— Podjetje Viator ima s Skupščino občine Vrhnika sklenjeno pogodbo za vozni red na progi Ljubljana—Vrhnika, vendar avtobusi vozijo mimo voznega reda — se ga ne držijo. Napravi naj se temeljita analiza uslug Viatorja in spoštovanja določil pogodbe med SO Vrhnika in Viatorjem.

— Izdelala naj se analiza, kaj je bilo na Vrhniki obljubljeno ob ukinitvi vlaka. Analiza naj zajame primerjalne podatke o frekvenci in številu potnikov, število avtobusov takrat in danes, pri tem je treba upoštevati tudi omejitve voženj z osebniimi avtomobili. Na podlagi te argumentirane analize naj pristojni organ (oddelek za splošne zadeve) nastopi pri Viatorju z zahtevo, da le-ta omogoči občanom občine Vrhnika ustrežnejši in »kulturnejši« prevoz.

Po predhodni obravnavi na Izvršnem svetu je odgovor posredoval oddelek za splošne zadeve in družbene službe in pravi, da je vprašanje dostojnejšega prevoza potnikov na avtobusni progi primestnega prometa Vrhnika—Ljubljana res že izredno aktualno. Težave se zaostrijo ob konicah, posebej pa še ob torkih in četrtek jutraj na Vrhniki in potem na vseh postajališčih do Ljubljane, najtežje pa je ob teh dneh takoj po 14. uri v Ljubljani. Redno se dogaja, da potniki dalj časa ostanejo na postajah oz. postajališčih, na katerih so nezavarovani pred različnimi vremenskimi pojavi — dežjem, mrazom in tudi hudo vročino (zlasti na Viču pri Tobacni tovarni in pri Gimnaziji). Da je stanje najtežje v navedenih dneh v Ljubljani, je poleg tega, da je v teh dneh več potnikov, vzrok še v tem, ker se tu vozijo tudi mnogi potniki do Brezovice pri Ljubljani. Takšno stanje je zlasti nevzdržno za starejše občane, matere z otroki, bolnike in invalide. K nezadovoljstvu občanov zaradi navedenih pojavov prispevajo še delavci prevozniškega podjetja — Viatorja, ki se nemalokrat nedostojno obnašajo (predčasni odhod avtobusa s postaje oz. postajališča, nedostojno ogovarjanje potnikov, ne nudi se pomoč pri vstopu in izstopu starejšim in invalidnim potnikom). Žal pa takšnih konkretnih nepravilnosti občani oz. potniki ne prijavljajo pristojnim organom, zaradi česar uvedba postopka zoper konkretnega kršitelja ni možna.

O navedenih pojavih smo predstavniki Viatorja večkrat opozorili, bili z njimi na skupnih sestankih, se dogovorili za odpravo pomanjkljivosti, pa kljub temu problemi še vedno so. Viatorjevi predstavniki pravijo, da imajo ob konicah svoje avtobuse in delavce prezasedene, po drugi strani pa med konicami niti avtobusov niti delavcev ne zmorejo racionalno obremeniti, maksimirane potniške tarife pa jim ne dovoljujejo nabave večjega števila avtobusov in zaposlitve večjega števila delavcev. Po njihovi navedbi

Za kulturnejšo vožnjo

tudi pri sprejemanju novih delavcev med kandidati nimajo velike izbire. Prizadevajo si, da imajo ob konicah ves svoj vozni park maksimalno izkoriščen, pa kljub temu prihaja do težav, ki jih potniki navajajo.

Iz navedenega sledi, da si moramo vsi skupaj vztrajno prizadevati za sprejem učinkovitejših ukrepov za izboljšanje sedanega, že nevzdržnega stanja. Navajamo nekaj konkretnih predlogov:

Občani-potniki, ki so zaposleni v Ljubljani, naj bi se v svojih delovnih organizacijah oz. delovnih skupnostih in po svojih delegacijah navzven prizadevali:

- za čimprejšnjo uvedbo različnega začetka delovnega časa v delovnih organizacijah oz. skupnostih,
- za čimprejšnjo uvedbo premakljivega — drsečega delovnega časa povsod, kjer te možnosti količkaj dopuščajo,
- za spremembo sedanjih omejitev vožnje z osebniimi avtomobili (parni — neparni) in
- za podaljšanje proge mestnega prometa do Brezovice pri Ljubljani.

Občani-potniki si morajo prizadevati, da bodo delavci, ki opravljajo dela in naloge v potniškem prometu, svoje delo pravilno in dostojno opravljali. Ni sprejemljivo, da nepravilnosti samo na splošno kritiziramo, saj s tem tudi samoupravnim in poslovodnim organom prevozniških delovnih organizacij pri odpravljanju nepravilnosti nič ne pomagamo in s tem tudi sebi ne. O nepravilnosti moramo takoj obvestiti pristojne organe (delovno organizacijo ali inšpekcijo cestnega prometa).

Pristojni organi občine (upravni organ, izvršni svet, delegacije za pristojne republiške SIS, zbornico in republiško skupščino) si morajo prizadevati za realizacijo predlogov, navedenih v 1. točki.

Pristojni upravni organ občine in izvršni svet morata pri prevoznškemu podjetju — Viatorju vztrajati, da ob konicah k sedanjim doda še toliko vozil, da bo potovanje kolikor toliko znošno.

Obe delegatski vprašanji omenjata tudi pogodbo, ki naj bi bila sklenjena med Skupščino občine Vrhnika in taktatnim Ljubljana — transportom oz. sedanjim Sap-Viatorjem o zagotovitvi prevoza potnikov po ukinitvi železniške proge Brezovica—Vrhnika. Nadalje se zahteva, da se osvetljuje obljube, ki so ob ukinitvi železnice bile dane.

V zvezi s tem je treba povedati, da pogodba o prevozu potnikov na avtobusni progi Ljubljana—Vrhnika ne obstaja in po veljavnih predpisih za normalne razmere tudi ni potrebna. Cestni potniški promet na tej progi se opravlja po veljavnih predpisih za linijski potniški promet. Po teh predpisih pa morajo prevozniška podjetja svoj vozni red usklajevati s potrebami potnikov in v ta namen s predlogi sprememb voznih redov predhodno seznaniti prizadete družbenopolitične skupnosti ter upoštevati njihove predloge, če temeljijo na rentabilnosti, ekonomičnosti in upravičenih interesih.

Pri usklajevanju voznih redov pa vedno naletimo na težave, ker se pre-

vozniško podjetje izgovarja, da zaradi ekonomičnosti in rentabilnosti ni more za konicе zagotoviti več avtobusov, ker jih izven konic ne more izkoristiti.

Glede danih obljub smo proučili obstoječi arhiv in ugotovili, da je bilo govora o tem, da bo pri cestnem potniškem prometu več možnosti za izbiro časa potovanja, da se šolski otroci (dijaki in študentje) ne bodo morali tako dolgo potovati po Ljubljani in da bo avtobusnih postajališč več kot železniških postaj in da bo s tem občanom promet dostopnejši kot pri železnici. Na pa že takrat bilo navzoče vprašanje možnosti zagotavljanja potrebnega števila avtobusov za prevoze ob konicah. Tako se je vprašanje ekonomičnosti in rentabilnosti postavljalo enako kot pri železnici. Ob vsem tem bi se bilo potrebno spomniti, da je do ukinitve železniške proge prišlo zaradi finančnih težav v železniškem gospodarstvu. Stanje je poslabšal še zakon o graditvi železnic in o prometu in varnosti na železnicah iz leta 1965. Po tem zakonu je železniško gospodarstvo moralo izločiti iz prometa velika števila potniških vagonov z lesenim ogrodjem, sredstev za nabavo novih vagonov pa ni bilo. O ukinitvi mnogih železniških prog se je takrat mnogo razpravljalo na raznih organih in organizacijah v občinah in republikah ter je do ukinitve prišlo po daljših obravnavah in ocenah stanja na železnici.

Drugo delegatsko vprašanje zahteva tudi primerjalne podatke o številu potnikov in avtobusov ob ukinitvi železniške proge takrat in danes. Ti podatki naj bi se uporabili pri kontaktiranju z Viatorjem v zvezi z zahtevami za dostojnejši prevoz.

Na razgovoru s predstavniki Viatorja, ki je bil na sedežu njihovega podjetja, smo razpoložljive podatke že uporabili, popolnejše pa smo prosili da nam jih oni pripravijo. Do sedaj jih še nismo dobili. Povedati moramo, da nam ti podatki v takšnih razgovorih ne koristijo mnogo, saj se prevoznik izgovarja na rentabilnost in težave, ki jih ima. Poslujemo na meji rentabilnosti in niti nimajo dovolj sredstev za sklade skupne porabe (za regrese in podobno). Povedo tudi, da problemov torkov in četrtek oni niso in ne bodo mogli rešiti.

Iz obrazloženega lahko vidimo za današnje razmere nerazumljiv pojav. Trenutno ne zmoremo zagotoviti dostojnejšega prevoza potnikov. S tem pa naravnost silimo delavce, ki delajo v Ljubljani, da se vozijo z osebniimi avtomobili in s tem neracionalno porabijo mnogo goriva ter povzročajo večje težave v že itak izredno težkih prometnih razmerah v Ljubljani. Za še enkrat priporočamo, da se vsi skupaj angažiramo za navedene rešitve.

K temu pojasnilu oziroma odgovoru oddeleka za splošne zadeve in družbene službe pa moramo še dodati, da so na zadnjem sestanku, ki ga je avgusta predstavnik SAP-Viatorja, obvestili Izvršni svet o navedenih spremembah v voznem redu avtobusov med Ljubljano in Vrhniko. S septembrom bo v konicah odhodov iz Ljubljane uveden še en avtobus, ta da jih bo med 14. in 15. uro vozilo proti Vrhniki šest. Eden več kot sed-

Rešitev: ureditev pašnikov in kmečki turizem

Skrb za ohranitev in obdelavo kmetijskih zemljišč, primernih za kmetijsko proizvodnjo, je vsak dan bolj prisotna. Celotno več, med prednostne naloge sodi tudi urejanje zemljišč, kjer obstoje možnosti za ureditev večjih kmetijskih kompleksov. Vsi pogledi iz dneva v dan bolj usmerjeni k pridelovanju hrane. Marsikatero dobro zemljišče, na katerem smo pridelali ali bi lahko pridelali precej hrane, smo pozidali. Nedvomno pa moramo zato čim bolj izkoristiti vse kmetijske površine, ki še niso »pozidane«, oziroma v »zamenjavo« pospeševati kmetijsko proizvodnjo na tistih področjih, ki do sedaj niso bila dovolj izkoriščena.

Takšno področje je tudi Pokojiška planota s svojo ugodno klimo. Zato je treba, kot gotavljajo kmetijski strokovnjaki, če hočemo to kraško planoto varovati pred zidavo, kot nam kaže praksa, površine čim prej agromeliorirati. Hkrati pa prireditelj želja širše javnosti, da jim v obliki kmečkega turizma omogoči možnost oddiha. Še pomembnejše pa je, da z družbeno akcijo pomagamo metom na tej planoti. Marsikdo zaradi majhnega zasluga na kmetiji iskal zaposlitev drugje. Kmetije so opuščali kmetijsko proizvodnjo, ki s sedanjim načinom dela resnično ni dala zaželenega zasluga.

Družbena podpora prizadevanjem Pokojiščanov, ki bi radi delali drugače, kot so do sedaj delovali, letos spomladi na mestanku s predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta družbenopolitičnih organizacij kmetijske zadrage, je nedvomno močno prisotna. Spomladanski dogovori se resničujejo. Kmetijski zavod iz Ljubljane in Kmetijska zadruga iz Ljubljane sta napravila načrt za ureditev kmetijskih površin Padeža, Pokojišča in Zavrha. Zauzeli moramo v njegovo strokovno in se tako krajani kot širša družbenopolitična skupnost privedevati, da ga z združenimi močmi uresničimo.

Ljudem na tej planoti moramo zagotoviti boljše delovne pogoje in ta

načrt jim zagotavlja. Seveda pa je vse v veliki meri odvisno predvsem od samih ljudi. Z ugotavljanjem se bodo morali lotiti nekoliko drugačnega načina kmetovanja. Vsak začetek je malo težak in ne smejo obupati kar na začetku. Z ureditvijo pašniških površin, za katere bo zagotovila sredstva Kmetijska zemljiška skupnost, SLS za pospeševanje kmetijstva in lovske organizacije ter seveda en del kmetije sami s svojim delom in sredstvi, bodo kmetije lahko imeli veliko več glav živine, kot jo imajo sedaj. Boljša organizacija dela in več glav živine pa pomenijo boljši zaslugek.

Kmetijski strokovnjaki ugotavljajo, da sedanjí način izkoriščanja travne ruše na teh površinah vodi k zmanjšanju pridelka mere, zato je skrajni čas, da se jih gospodarnije izkorišča. Za to pa obstoje realne naravne možnosti. Na teh travnatih površinah pa je idealen način gospodarjenja pašno-kosno izkoriščanje travne ruše. »Pašnja je edina možna in sočasno najsmotrnejša rešitev izkoriščanja proizvodne zmogljivosti, ruše, brez kakršnihkoli večjih stroškov. To je idealen, popoln poletni način krmiljenja ob polnem učinku sonca, gibanja in zraka za zdravje, plodnost in počutje živali. Ne le to; poplemeniti in pospeši rast) in s tem zvišuje njen proizvodni učinek, hkrati pa daje rejcu polno možnost, da pridelava vso zimsko krmo za ce-

lotno čredo ob enakomerno razporejenih košnjah skozi pet mesecev na isti površini na pašniku. Pri tem ima vso možnost, da izbira in se prilagaja vremenu. Korist, ki jo ima od pašnje, ni torej le v prihranku dela, kot je le splošno mnenje, temveč je pašnja edino možna pot do najvišjega možnega pridelka z našega travnatega sveta in poleg tega še poceni,« poudarja v načrtu dipl. inž. agronomije Jože Lužovec s Kmetijskega zavoda iz Ljubljane.

Razen redkih izjem kmetije travnate površine le deloma izkoriščajo, nič pa vanje ne vlagajo in travniki ne dajo tistega, kar bi lahko ob pravilni oskrbi dali. Zato se površine Padeža, Pokojišča in Zavrha postopoma zaraščajo, intenzivneje so koriščene le redke njive, pa še teh je iz leta v leto manj zaradi velikega števila divjadi. Vendar včasih ni bilo tako. Tone Suhadolnik iz Zavrha se spominja otroških let, ko ni bilo na senoženih nobenega grmovja in so bile lepo gladke.

S tem načrtom, če bodo ljudje zainteresirani, bo v petnajstih letih lahko spet tako z agromelioracijo, ki zajema odstranitev zrasti, miniranje skal, ravnanje grebenov in tesar, zasipavanje depresij ter zasejevanje odkritih delov travne ruše s travno deteljnim mešanicami za pašno-kosno rabo. Agromelioracije naj bi potekale v treh fazah. Pa pogejmo le prvo fazo, ki bi od spomladi 1981. leta do jeseni 1985. leta usposobili za intenzivnejšo proizvodnjo le površine okoli hlevskih objektov. Tako je v prvo fazo zajetih skupno 920408 kv.m zemljišč, na katerih kot ugotavljajo v načrtu lahko računamo ob intenzivnih pogojih gospodarjenja s prirajo 1,7 glav živine na hektar, kar pomeni ce-

lotno preskrbo za obstoječih 52 krav, 22 telic z gonsko težo 400 kg in 160 telic z gonsko težo 250 kg, za katere je treba urediti skupne bokse v obstoječih hlevih. Upravičeno lahko računamo, pravi inž. Jože Lužovec v načrtu, da bo prirast najmanj 0,8 kg na dan na glavo živine, kar pomeni skupno 23360 kg prirastka v pašni sezoni več kot doslej. Tudi pri obstoječih kravah se bo že prvo leto dvignila mlečnost za 2 do 3 litre po kravi na dan. V naslednjih pašnih sezonah pa se morata dnevna in letna količina mleka zaradi uve-

kot pravijo morajo nekaj storiti, drugače bo to sedanje gospodarjenje še naprej samo životarjenje. Skrbi jih, kako bo z vodo, saj je že sedaj v sušnih obdobjih primanjkuje in nekdo je celo omenil, da imajo sedaj električne pastirje namesto za živino zato, da od njih odganjajo divjad.

Tudi tega vprašanja se načrt dotika, saj ugotavljajo, da je velik problem tega ombočja, da ni površinske vode, zato kmetje uporabljajo s streh zajeto kapnico, ki jo zbirajo v rezervoarjih. Ti pa se v sušnih obdobjih velikokrat izpraznijo. Volumen obstoječih rezervoarjev je 672 kub.m. Ta voda nekako zadostuje za go-

zani na rešitev problema pitne vode, zato smo že predlagali Samoupravni komunalni interesni skupnosti, da z angažiranjem strokovnih institucij začne iskati možne vodne vire in da po možnosti že do konca leta dobimo vsaj idejno rešitev.

Lahko ugotovimo, da se odpira boljša perspektiva kmetovanju in življenju na tej planoti. Ne smemo pa pozabiti, da je največ odvisno pač prav od ljudi, ki tam živijo in delajo. Z usmerjenimi kmetijami pa bodo lahko »odprta« vrata tudi kmečkemu turizmu.

denih pospeševalnih prijemov še znatno povečati. Ta napoved, ki temelji na strokovnem in preizkušenem delu že marsikje v Sloveniji, je ugodna in ohrabrujoča. Strokoven pristop zagotavlja uspeh.

Pogovarjali smo se z nekaterimi ljudmi na Pokojišči. Nekaj jih je, ki sicer z rahlim nezaupanjem gledajo na ta načrt, vendar pravijo, da bodo poizkusili, saj—

spodinjstva in za napajanje 74 glav živine. Če bi se stalež živine v prvi fazi povečal na predvideno število, je potrebno zagotoviti 584 kub. m pitne vode na leto več kot doslej. Dokončno bi bil problem preskrbe z vodo rešen z napeljavo vodovoda, dokler pa tega ni je treba zajeti več vode s streh in povečati volumen rezervoarjev.

Danes divjačina na tem področju naredi res kar precejšnjo škodo, predvsem na njivah. Kmetijski strokovnjaki pa zagotavljajo, da se bo prav gotovo z uredbo pašno-kosnega gospodarjenja škoda, ki jo povzroča divjad, zmanjšala. To kaže praksa drugod po Sloveniji. Živina na paši namreč že sama po sebi obdija divjad, najbolj pa bi jo odganjale obodne ograje okoli pašnikov. Menijo, da se kaj kmalu ne bo zmanjšalo število divjadi, zato bu nujno skleniti dogovor z Lovsko zvezo Slovenije, da pomaga pri ureditvi obrobne ograje ob pašnikih. Prav zaradi divjadi je predvidena močnejša ograja (tri žice debele 3mm) in najnovejši električni pastir z veliko močjo, saj deluje na razdaljo 80km.

Nekateri se malo boje, da jim bo potem, ko bo vse lepo urejeno, njihova zemlja »odvzeta«. Vendar je ta »bojazen« povsem odveč. Zemljišča so sedaj last kmetov in bodo tudi takrat, ko bodo urejena. O tem ni dvoma, čeprav bodo urejena z družbenimi sredstvi. Pomembno je, da bodo na tej zemlji kot kooperanti pridelovali več.

Načrt je bil torej narejen v dogovorjenem roku. O njem je razpravljali že tudi izvršni svet in podprl organizirano živinorejo na Pokojišči. Predsednik Franc Krašovec pravi: »Praktično so sredstva za aglomeracijo zagotovljena. Potrebnih bo okrog 190 starih milijonov in le sredstva, ki naj bi jih prispevala Samoupravna skupnost za pospeševanje kmetijstva, še niso zagotovljena. Vendar smo v smernicah plana za srednjeročno obdobje 1981 — 1985 ugotovili potrebo po takem načinu spodbujanja kmetijske proizvodnje vsaj na ravni regije. Zato bodo sredstva za realizacijo tega programa zagotovljena ali s samoupravnim sporazumom o pospeševanju kmetijstva ali iz sredstev proračuna.

Izvršni svet ocenjuje, da je od rezultatov prve faze odvisna tudi realizacija druge in tretje, ko bi bila agromeliorirana praktično cela Pokojiška planota. V primeru pozitivnih rezultatov v prvih letih ni nujno, da se začne druga faza realizirati šele po letu 1985. Če bo možno pač že v tem srednjeročnem obdobju. Ravno druga in tretja faza pa sta že ve-

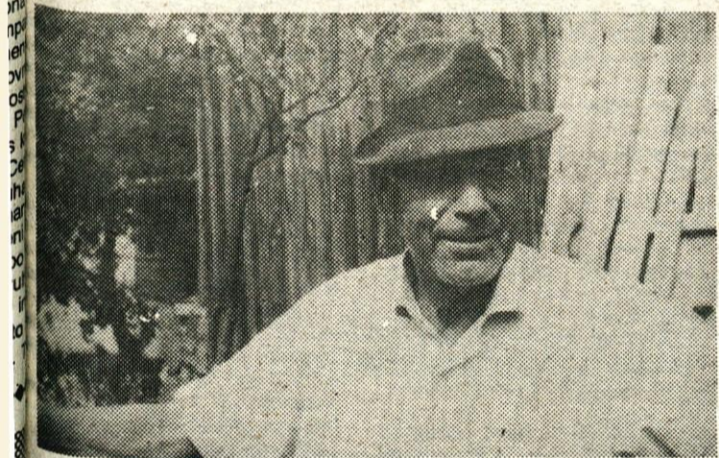
Ocenili so škodo

V prejšnji številki »Našega časopisa« sem napisal nekaj besed o trasi plinovoda in o škodi, ki je ob izgradnji nastala. Konec avgusta so se na trasi pojavili tudi cenicli, ki so prenekateremu lastniku napravili vročo kri, dasi so bili prijazni kar se da korektni in seveda odločni, zato mislim, da niso nikomur povzročili krivice, vsaj mnenja večine lastnikov so taka.

Glede na škodo, ki je nastala pri izgradnji plinovoda in na traso, ki je precej površno urejena, lahko mirno ugotovimo, da z odmerjeno odškodnino marsikdo ne bo zadovoljen. Za uničen travnik znaša odškodnina 10,00 din za kvadratni meter, za uničeno njivo 15,00 din za kvadratni meter, škodo gozda pa so cenili gozdarji, seveda samo tiste dele, ki so bili spričo gradnje neposredno prizadeti oziroma uničeni. Ako bi te odškodnine preračunali v denarne vsote, ne bi dobili nobenih zavidljivih števk, kar je morda za prizadete lastnike-razočaranje, čeprav so se mnogi jezili tudi neupravičeno. Nad ocenjevalci, ki so se trudili po svojih močeh in si prizadevali biti čim bolj pošteni, se resnično ne kaže razburjati, lahko pa se odkrito vprašamo, zakaj jugoslovanski izvajalci del trase niso uredili tako, kot so to storili avstrijski delavci, za katerimi ni ostalo kamenja in zrigitega terena. Jasno je, da žulji, vsajeni v prizadeti svet, s to odškodnino niso poplačani, zemlja pa ostaja: zanemarjena, nema in polna kamenja. Visoka trava ki se bohoto iz tal, skuša zakriti žalostno podobo nečesa, kar je nekoč živelo in bilo obdelano.

Nekaj za kmeta vseeno je, nekaj bornih dinarjev in če zaradi njih izvajalca del odpuščamo malomarnost pri urejanju trase plinovoda, se zavedamo, da pozabili ne bomo nikoli, vsaj tisti ne, ki na tem mestu živimo, delamo in skrbimo navsezadnje tudi za lepši izgled našega kraja.

F. TRŠAR

Anton Suhadolnik

Na Pokojišču smo se pogovarjali z nekaterimi ljudmi o tem, kako teče življenje in pravijo da jim ni z »ročicami poslano«. Ugotavljajo, da bo pač nekaj treba storiti, da življenje ne bo zgolj životarjenje. Kaj pravijo, kako živijo sedaj in kaj načrtujejo in pričakujejo od prihodnosti?

Anton Suhadolnik
Danes je pač tako, da samo z ročnim delom ne moremo kmetovati. Na kmetijah ni več toliko rok, kot jih je bilo včasih. Zato je nujno imeti stroje, če hočeš kaj narediti. Pa tudi z njimi je težko vse opraviti, saj so nekatere senožeti precej poraščene z grmovjem. Spominjam pa se otroških let, ko ni bilo tega grmovja in so bile senožeti lepo gladke. Obdelali smo vsako ped zemlje.

Janez Švigelj
Videl sem ta načrt in mislim, da je vse pametno zamišljeno. Z izravnavo površin bo potem mogoče obdelati s strojem več. Sedaj strojno obdelamo okrog 3 ha, imamo pa 40 ha, ki bi jih s primerno ureditvijo tudi lahko obdelovali s stroji. Skoraj ne pasemo, mislim pa, da je ravno pašništvo tisti način dela, da se več naredi. Za ureditev pašnih površin pa sami ne zmoredemo te investicije, saj je danes od take kmetije težko živeti. Gozd je tisti, ki nas rešuje.

Janez Švigelj

Vida Debevec

Glede načrta za pospešitev kmetijstva menim, da je najpomembnejše, da bo vse res »držalo«. Za gospodarno kmetovanje bomo morali pri nas imeti vsaj 40 glav živine. In takrat bo računica ugodna. Z rezultati pa se bo večalo tudi zaupanje. Pa še nekaj je: ljudje premalo vemo o sodobnem kmetovanju, vsi nasveti in predavanja so dobrodošli.

Vida Debevec
Imava štiri sinove in eno hčer. Eden bo zagotovo ostal doma na kmetiji. Hlev imamo urejen, nakupili smo stroje, letos smo začeli tudi s pašo. Živina je poleti vsak dan na paši, kar imamo sena, bo za zimo. Skratka, v kmetijstvu vidimo perspektivo in računamo, da bomo imeli več glav živine.

Janez Katern
Mladi sedaj odhajajo v službe v dolino. Z ureditvijo »sveta« se odpirajo boljše možnosti za kmetovanje, veliko več živine bi lahko imeli. In če bo boljši zaslugek, bodo tudi mladi ostali na kmetijah. Celotako je že, da so začele hoditi v službo tudi ženske. Večinoma imamo stroje, ki pa niso popolnoma izkoriščeni, saj z njimi obdelamo lahko le del zemlje. Pa tudi divjad nam povzroči precej škode. Mislim, da se bo dalo z ureditvijo pašnikov bolje gospodariti.

Janez Katern

SREDNJEVEŠKI GRAD V BISTRI JUNIJA ZAŽIVEL S KULTURNIMI PRIREDITVAMI — LETOŠNJE SREČANJE ŽE ČETRTO PO VRSTI — KAKO NAPREJ

»Bistra 80«

V imenu pokrovitelja je letošnja kulturna srečanja »Bistra 80« otvoril predsednik konference osnovnih organizacij sindikata LIKO Vrhnikar Janko Drobnič in poudaril, da je kultura v naši socialistični ureditvi še kako pomembna dejavnost, ki je ne moremo ločiti od združenega dela in je nikakor ne smemo zanemariti. Dejal je, da nam letne kulturne prireditve nudijo vse možnosti, da približamo kulturo vsakemu delavcu in občanu in zato si moramo prizadevati, da bodo te prireditve še naprej živele med nami.

Kako pa v prihodnje?

Letošnje 4. kulturna srečanja v Bistri so minila in pod črto lahko zapišemo, da je bila njihova organizacijska izpeljava boljše kakor pretekla leta. Že precej pred začetkom srečanj je bil sestavljen organizacijski odbor, ki je predlagal program in porazdelil naloge. Če odštejemo zelo nekorektno ravnanje ansambla Sončna pot, ki sploh ni prišel na napovedani koncert, čeprav je že potrdil pogodbo in poslal dokaj visok račun, ter nekaj v zadnjem trenutku odpovedanih nastopov domačih zborov, je bil zastavljeni program tudi izveden.

Letošnja srečanja so torej ponudila prerez skozi dramsko, folklorno, literarno in glasbeno dejavnost v občini, predvsem domačim likovnim ustvarjalcem so omogočila ustvarjanje sredi zelenih parkov bistrškega gradu, nekaj večerov pa so program izpolnili gostje iz drugih krajev. Takšen je bil torej programski koncept, ki pa se je izoblikoval bolj na podlagi možnosti, kakor pa širše preverjenih želja občanov.

Štiri leta so bila dovolj, da so se bistrška srečanja bolj ali manj zasedrala v našo zavest, dovolj, da se je nabralo nekaj predvsem organizacijskih izkušenj in dovolj, da se je pokazalo, da so poletne kulturne

prireditve potrebne. Odprto pa ostaja vprašanje, ali so prireditve takšne, kot so in takrat kot so, res tisto, kar si želimo in kar potrebujemo. Programski koncept ni bil obravnavan niti še na skupščini Kulturne skupnosti Vrhnikar, kaj šele, da bi ga obravnavali sindikati v organizacijah združenega dela, osnovne organizacije SZDL v krajevnih skupnostih ali družbenopolitične organizacije. Prav bi bilo, da bi prireditve v prihodnje dobile trdna, družbeno preverjena in potrjena programska izhodišča, ki bi omogočala lažje delo in zagotavljala tudi sredstva za program, za kakršnega smo se odločili.

Letošnji dokaj slab obisk na prireditvah, izjema so bili le glasbeni večeri, dokazuje, da ali program ni bil ustrezen ali pa organizatorja, kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij, nista znala najti ustreznega načina, da bi ljudi pritegnila tudi na primer na literarni večer.

Odprto ostaja tudi vprašanje likovne kolonije. Ali naj na njej še naprej sodelujejo le domači umetniki, kar pa pomeni, da bodo udeleženci iz leta v leto isti, ali pa naj organizatorji povabijo tudi umetnike iz drugih krajev, kar pa zahteva

večja finančna sredstva, saj jim je treba zagotoviti prenočišče in hrano.

Namen likovnih kolonij ni le ta, da umetniki le reproducirajo okolje, v katerem prebivajo, prav tako pomembna je tudi družabna plat takšnih srečanj, ki udeležencem omogoča izmenjavo izkušenj, pa tudi vsem tistim občanom, ki jih likovna umetnost zanima, omogoča, da se seznanijo z umetniki, njihovim delom in samim procesom nastajanja umetnin. Za šolarje, ki so se jim v času kolonije šolske obveznosti že iztekale, bi lahko bil dopoklan, ki bi ga preživeli v pogovoru s slikarji, prav koristno dopolnilo v šoli pridobljenega znanja.

Ne nazadnje pa se z leti v občini nabere lepo število likovnih del, ki jih lahko organizator, takšna je vsaj navada tam, kjer imajo likovne kolonije že daljšo tradicijo, odstopi v varstvo različnim organizacijam in delovnim kolektivom. Takšna postavitev likovnih del ne krasi le delovnega okolja, temveč povečuje zanimanje za umetniško ustvarjanje in morda bi kdo, ki do sedaj ni našel časa za obisk likovnih prireditev, potem le zavil v katero od vrhniških galerij, kjer je skoraj vedno videti kaj zanimivega.

VIDA CURK

Likovna kolonija Bistra 80

Letos poleti, natančneje od 20. do 30. junija je bila v sklopu kulturnih srečanj Bistra 80 že drugič organizirana tudi likovna kolonija. V tem času so umetniki ustvarjali deloma v lepem okolju bistrškega gradu, deloma pa doma. Ob zaključku srečanja so bila dela, ki so nastala v teh desetih dneh, razstavljena v prostorih tehniškega muzeja v Bistri, v Likovnem salonu IUUV pa so bila v tem času razstavljena tudi dela, ki so nastala na lanskem koloniji. Tako je bilo omogočeno primerjanje dosežkov obeh likovnih srečanj.

Podobno kakor preteklo leto so se tudi letos zaradi pomanjkanja sredstev likovne kolonije lahko udeležili le tisti ustvarjalci, ki prebivajo na Vrhniku ali pa so se bili pripravljeni vsak dan voziti v Bistru, seveda na lastne stroške.

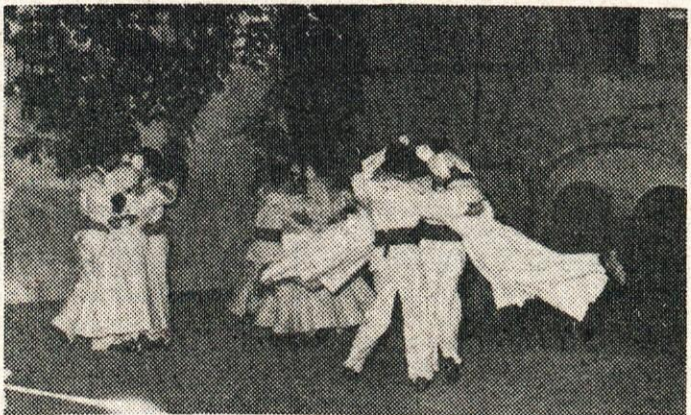
Tudi letos smo povabili tujega gosta, tokrat mlajšega poljskega likovnega ustvarjalca Jerzya Ostrogorskega, asistenta na likovni akademiji v Gdansk, domačih slikarjev, grafikov in fotografov pa je bilo 13.

Večje zanimanje za naše delo smo udeleženci kolonije opazili letos tako pri obiskovalcih gradu v Bistri kot pri kolektivu Tehniškega muzeja, ki domuje v tem gradu. Ne le, da so nam dovolili, da po končanem srečanju pri njih razstavimo nastala dela, izrečena je bila tudi misel, da bi bil del likovnega fonda, ki se bo sčasoma nabral pri Zvezi kulturnih organizacij Vrhnikar, stalno razstavljen v bistrškem gradu.

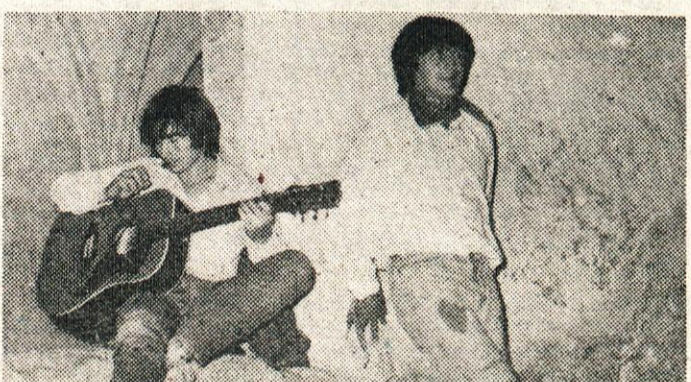
FRANC CURK

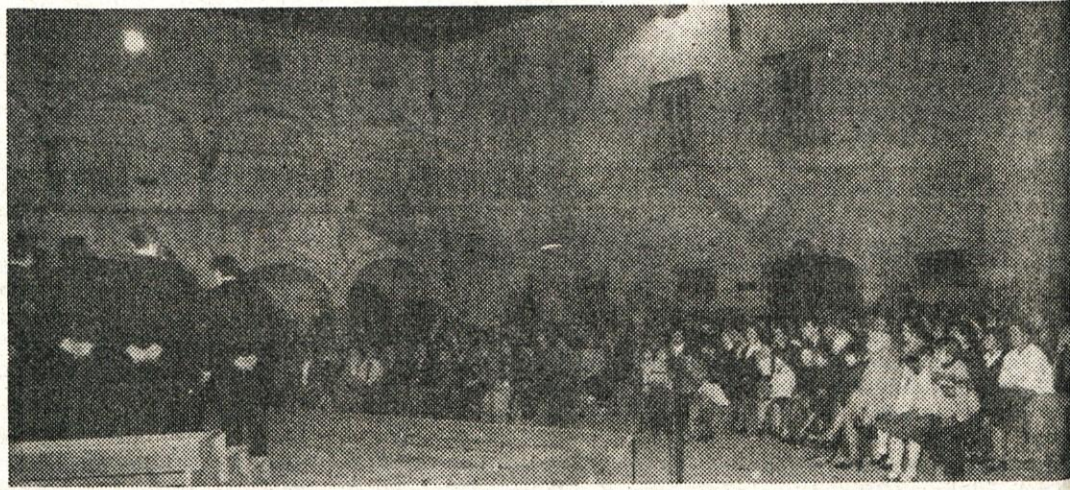
S promenadnim koncertom na otvoritvi se je predstavil Pihalni orkester, ki ima letos v svojih vrstah že nekaj mladih glasbenikov. S tem koncertom pa se je poslovil tudi dolgoletni dirigent Franc Žabjek.

Pod vodstvom Andreja Verbiča se je uspešno predstavila folklorna skupina Bistra, s pesmijo »Jugoslavija« so zaključili folklorni večer mladi plesalci iz osnovne šole Borovnica, ki jih vodi Polona Verbič.

Z Rameaufevim nečakom so igralci SNG že uspešno gostovali širom po Sloveniji v sosednji Italiji in na Koroškem.

Na zborovskem večeru sta se predstavila MPZ IUUV in MPZ LIKO-Verd, oba pod vodstvom tov. Toneta Jurjevčiča. Obisk je potrdil priljubljenost te dejavnosti.

Mladi vrhniški literati so prebrali svoje pesmi.

Literarni večer z gostom Danetom Zajcem

Literarni večer, ki je bil v sklopu letošnjih prireditev Bistra 80, je jbila prav gotovo ena zanimivejših. Žal pa tudi ena najmanj obiskanih prireditev. Vrsti mladih pesnikov, vsi so bili doma iz naše občine in večina njih je sodelovala pri pesniškem almanahu Bela krizantema, ki, kdo ve zakaj, čeprav je že natiskan, še vedno ni zagledal belega dne, se je pridružil Dane Zajcu, eden naših prav gotovo najpomembnejših pesnikov srednje generacije. V revijalnem tisku se je pričel Dane Zajc objavljati že leta 1948, deset let pozneje je izdal v samozaložbi svojo prvo pesniško zbirko Požgana trava, leta 1963 je objavil svojo prvo dramo Otroka reke, od

Gost literarnega večera Dane Zajc je iz svojih literarnih del prebral več pesmi, ki so poslusalce navdušile.

takrat pa do danes pa se redno, čeprav ne zelo pogosto, srečujemo z njegovo poezijo za odrasle ali otroke ter z njegovo dramatikom. Za dramo Voranc, ki jo je v pretekli gledališki sezoni uprizorila Drama SNG iz Ljubljane, je prejel vse najpomembnejše nagrade na jugoslovanskih gledaliških festivalih, za pesniško ustvarjanje pa mu je letos pripadla tudi nagrada na tradicionalni prireditvi Goranova pomlad.

Vprašanje: Vaša gozinja je izrazito osebnizpovedna, odkriva vaš miselni in čustveni svet. Kako se počuti pesnik, ko se takole razkrije in predstavi ljudem?

Odgovor: Bistvo tega vprašanja je seveda v tem, ali odkriti svojo intimo, ki se izpričuje v vsaki stvari, recimo tudi v slikarstvu, ali pa ne, ali komunicirati s svetom na tak način ali ne. Stališč je veliko. Neka-

teri pesniki in pisatelji so znani po tem, da sploh niso hoteli objavljati svojih del, da so šele po smrti postali to, kar so danes. Pisanje je eno, vprašanje, ali se z njim predstavi javnosti, pa drugo.

Vprašanje: Ali takrat, ko pišete pesem, mislite na to, da bo objavljena?

Odgovor: Ne, takrat mislim predvsem na to, kaj izraziti in kako, na kakšen način. Takrat ni bistveno vprašanje, ali je to za objavo ali ni, takrat sem sam in pred materialom, ki ga moram oblikovati. Za to gre pri pisanju.

Vprašanje: Se vam zdi, da bi lahko bili, če bi že od začetka mislili na objavo, pri pisanju povsem pošteni?

Odgovor: Ne, če bi mislil na objavo, bi bil manj pošten. Mislim, da je, če pišeš z mislijo na to, kako bo kdo sprejel tvojo pesem ali pa je ne bo sprejel, to že ali izzivanje javnosti ali pa koketiranje z njo.

Vprašanje: Pomeni to, da pričnete misliti na pesniško zbirko šele takrat, ko imate že dovolj materiala?

Odgovor: Da, najbrž takrat, ko imam dovolj pesmi in ko sam pri sebi ugotovim, da je možno en del pisanja zaključiti in da bi bilo dobro to urediti. Ko so pesmi urejene, mi

otroke.

Nekoč sem tudi pisal o tem, da bi bilo za otroke najbrž treba napisati tudi tragične pesmi, ker jih s to poezijo, ki je igra, ki je humoristična ali pa lirčna, zavajamo, da je svet samo lep, nato pa jih postavimo v svet, ki je okruten.

Vprašanje: Ali pripravljate kaj takšnega?

Odgovor: Razmišljal sem o tem, vendar trenutno ne pišem za otroke.

Vprašanje: Že od vsega začetka je vaše lirčno ustvarjanje spremljalo tudi dramatika. Zlasti v zadnjem času ste na tem področju doživeli lep uspeh. Kaj vpliva na to, da se enkrat odločite za izražanje v lirčni, drugič spet v dramski obliki?

Odgovor: So motivi, ki se mi prikazujejo kot drama, kot glasovi in jih oblikujem v dramsko obliko ozioroma v igro, kakor sam imenujem te svoje tekste za gledališče. Ko sem pisal Otroka reke, sem se ukvarjal s tem, da bi se vsaka oseba izražala le s poetičnim materialom, da bi bil vsak govor v igri pesem. Pri Potohodu ni šlo več za to, kako pripeljati poezijo na oder, zato sem za dialoge uporabil prozo, ki pa je tudi zelo blizu poeziji, temveč, kakor s sredstvi govora izraziti določeni svet. Podobno je pri Vorancu, le da

je ta drugače zgrajen. Pri njem gre za to, kako istočasno postaviti na oder različne čase. Ker pa nas vse, kar je preteklost, zadeva in pretresa na poetičen način, je tudi tu bila potrebna poezija.

Vprašanje: Tako v poeziji kot v dramatik, zlasti v Vorancu, ste posegli po tematiki iz vojne, ki pa ste jo doživeli kot otrok. Kako je vojna vplivala na vas?

Odgovor: Pustila mi je vtis demeritacije. V času od desetega do šestnajstega, petnajstega leta se človek zlasti etično formira. Slike, ki jih vidi, mu ostanejo za vse življenje podlaga za ocenjevanje sveta, vse, kar je pozneje, je le izpopolnjevanje tega pogleda. Kakršno sliko dobimo takrat o svetu, takšna ostane v nas. No, na ta način je vojna formirala moj pogled na svet in ta pogled je bolj črn kot bel.

Kdaj »Bela krizantema«??

Koliko izrečenih besedi, šeni in želja, koliko molanjanja in prigovorov, a kljub temu mladinsko literarno glasilo »Bela krizantema«, še ni ugledalo belega, dasi bi se to moralo zgoditi že desetega maja. Popisani s pesmicami njih ustvarjalcev, so ostali nepeti, brez naslovne strani brez nekoga, ki bi se vsaj malo zanimalo zanje. V prostoru OK ZSMS Vrhnika ostaja kot 15000 popisanih listov in preko 60 porabljenih listov za literarno glasilo »Bela krizantema«, kar je blizu pol milijona starih arjev, a ta denar je takorevno vržen stran.

Kakaj je prišlo do tega? Pogovor vemo, vendar ga ni zapisali; zamolčali so ga zaradi tistih nekaj pomembnih, ki so si »Bela krizantema« zamislili drugače, bolj po svoje, toda žarna resnica je, da so ostali pri obljubah in odlašanjih tisti že davno zgubljeni omo prihodnji teden. Finančna sredstva so v tem stabilizacije vedno tema pogovorov, čeprav izgleda, da nekateri krogi obnašajo drugače, imajo drugačen odnos do varčevalnih ukrepov, vendar pa se nočejo zavedati, tudi literarno glasilo »Bela krizantema« nekaj stane. »Bela krizantema« je ovenela, žal ne da bi sploh poprej cvetela, dasi so se mladi varjalci potrudili in prispevali svoja dela, a vse skupaj padlo v vodo, ker si je pač kdo zaželel nekakšno »izvirno naslovno stran«, vendar ni knjizničar in sploh vse... naj... naj... Namesto bi od tega imeli vsaj nekaj, namo nič.

Res je, da je to izkušnja, a ostalo nam je nekaj, kar bi morala komisija za kulturo pri OK ZSMS Vrhnika svetovati več pozornosti in malo oceniti, zakaj je sploh šlo do take neodgovorne poteze. Le tako bomo našli rešitev in seveda došli, da bo literarno glasilo »Bela krizantema«, če ne letos, pa naslednje leto, resnično ugledalo beli dan. Žal radi vrhničani to že kar dolgo samo obljubljamo.

F. TRŠAR

Kulturni program v sezoni 1980—1981

V juniju so bistriški dnevi zaključili kulturna dogajanja v pretekli sezoni. V obeh poletnih mesecih sta bili dve razstavi v galeriji »DOMA« in srečanje z Marjanom Mančkom, ilustratorjem literarnih del za mladino, v Cankarjevi knjižnici. Bližina Ljubljane in pester spored 28. mednarodnega poletnega festivala v Križankah je lahko potešil vsakogar, ki ga je žejalo po kulturnih dogodkih, v drugi smeri, tudi ne daleč, pa so zelški koncerti v avgustu nudili prijetno razvedrilo ob koncu tedna.

Pred vrati je novo enoletno obdobje; kulturna bera je tako obilna, da je treba samo seči po dogodkih, polnih umetniške in globoke življenjske izpovedi. Naše vsakdanje obveznosti so tako velike, da bi se moral vsakdo zavestno odločiti, da svoj prosti čas dopolni z aktivnostjo, ki ga zadovolji, razbremeni in obogati. Kultura je prav gotovo neobhodno potreben sestavni del obstoja in življenja vsakega naroda in posameznika. V sedanjih družbi imajo pomembno mesto tiste dejavnosti, ki jih človek opravlja zaradi lastnih potreb po vsestranskem uveljavljanju svojih človeških razsežnosti.

Naša prizadevanja, da bi s programom prireditev zadostili širokemu krogu ljudi, so vedno prisotna, vsako leto posebej! V prihodnji sezoni načrtujemo stalne kulturne dneve — tje, ko bodo na sporedu različni kulturni dogodki — vključno s filmskim gledališčem. Poleg načrtovanega programa bodo napolnile kulturni utrip našega občinskega prostora likovne razstave v Razstavnem salonu IUUV, v galeriji »DOMA«, v domu JLA, v

Močilniku in drugod ter predstavitve gostujočih in domačih ljubiteljskih kulturnih skupin in društev. Želeli bi, da bi vsaka kulturna prireditev postala prijetno srečanje in vez med gledalci in ustvarjalci ter trenutek, ko ko bi se vzajemno večali želja in potreba po sprejemanju naše bogate kulturne dediščine.

OKTOBER:

- srečanje z igralko Mileno Muhičev — LIZIKA — monodrama
- Spletke in ljubezen — Mestno gledališče ljubljansko, gledališka predstava
- Srečanje s pevci Consortium musicum, Swingle koncert (jazz-ovsko zlogovanje)

NOVEMBER:

- Srečanje z Andrejem Šifrerjem in gosti,
- Srečanje z igralcem Jurijem Součkom BALADA O TROBENTI IN OBLAKU — monodrama

DECEMBER:

- spominski večer ob obletnici smrti Ivana Cankarja, gledališka predstava
- večer pesmi in plesov jugoslovanskih narodov, DOBER VEČER — DOBRO VEČE — predstavitev domačih folklornih skupin

Načrtovani program prvega tromesečja prav gotovo ne zajema vseh okusov in želja. Lahko pa vsopodbudi oblikovanje takš-

nih programov, ki bodo resnično ustrezali potrebam naših delavcev in občanov.

M. R.

Andrej Šifrer na obisku

Tovarišica knjižničarka je učencem, ki radi beremo in si izposojamo knjige v Cankarjevi knjižnici, razdelila vabila in dejala: »Popoldne pridite v Cankarjevo knjižnico! Čaka vas prijetno presenečenje.«

Spogledovali smo se in ugebali, kakšno skrivnost imajo za nas. Ob petih popoldne smo se zbrali in nestrčno čakali. Nekateri so pripovedovali, da nas bo obiskal pevec iz Kranja. Nestrpnost smo pogledovali k vratom.

Umolknili smo, ko je stopil med nas velik in bradat Andrej Šifrer. Razveselili smo se ga, še posebno pa njegovih besed: »Jaz nisem stric Andrej, vsi mi recite samo Andrej tako se bomo lažje pogovarjali.«

Takoj je stekel pogovor o njegovem delu. Najbolj smo se na-

smejali njegovemu pripovedovanju o kaveljčkih in zankah v trebuhu. V Andrejevem se je zanka obesila na kaveljček z imenom pevec. Med drugim nam je tudi povedal, da njegov oče ni navdušen nad njegovim petjem; zato vedno ugasne radio ali televizor, ko zasliši njegov glas. Čeprav je bil pogovor z Andrejem zelo živahen, pa smo ves čas pogrešali njegovo zvesto spremljevalko — kitaro. Tov. Iskrenovičeva je brala naše misli in ga prosila, naj nas razveseli še s pesmijo. Šel je v avto po kitaro in zapel kar šest pesmi. Vsi smo prepevali z njim. Zadnja pesem je bila Debeluhi; dva učenca sta predstavljala debeluhe, tako kot v oddaji »Kar bo pa bo«.

Presenečenje je bilo zares prijetno. Polni lepih vtisov smo se razšli z željo, da bi se z Andrejem še srečali.

KSENIJA MIKLAVČIČ

CITROEN AVTOMEHANIKA

Milan Popit
Tržaška 71, tel. 752-490

Bi radi postali avtomehaničar!
V uk sprejem učenca.
Delo je pretežno na Citroenovih avtomobilih.

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

OTROKOVNE KNJIGE

- Bayac J. D.: Karel Veliki
- Bernik F.: Problemi slovenske književnosti
- Bili so upomi
- Bizetič S.: Detinjstvo druga Tita
- Britovšek M.: Carizem, revolucija, stalinizem
- Dalet R.: Le s prstom pritisnite
- Deklaracija o razvoju
- Dolenc M.: Lipica
- Drezga D.: Vječni prvi maj
- Družbeno varstvo samoupravnih pravic družbene
- Ererac T.: Viri o nacistični raznorodovalni politiki
- Finžgar A.: Temeljna lastninskopravna razmerja
- Gantar K.: Grške lirične oblike in metrični obrzci
- Golob B.: Znani obrzi
- Hansen A.: Umetnost in družba
- Hang W. F.: Predavanja za uvod v »Kapital«.
- Heroine Jugoslavije
- Hilferding R.: Finančni kapital
- Haler J.: Varstvo pri delu in naloge sindikatov
- Irving D.: Rommel
- Jambreč P.: Od plemena do države
- Jerovšek J.: Vpliv organizacijskih sprememb na od-
- otnost z dela
- Josip Broz Tito — ilustrovana biografija
- Kalan F.: Živo gledališko izročilo
- Klun A.: Prekomorci v NOV
- Knez M.: Domača peka kruha
- Kos J.: Romantika
- Kos J.: Tiskarna podmornica
- Kržišnik Z.: Janez Bernik
- Lah A.: Slovensko primorje
- Likar P.: Ložje Ude — moje bitke
- Likar P.: Srečko Brodar — potnik skozi čas
- Mammens T.: Rimsko zgodovina
- Matko I. y. J. Pirc: Dieta pri boleznih želodca in čre-
- vesja
- Moravec D.: Slovensko gledališče od vojne do
- vojne
- Novak J.: Zbirka obrazcev s področja delovnih ra-
- merij
- Prispevki k teoriji in praksi vzgoje v domovih
- Ribnikar P.: Priročnik za dokumentariste
- Rakočević S.: Predpisi o sistemu državne uprave
- S Titom o Titu
- Tito i revolucija
- Ugotavljanje kazenske odgovornosti
- Valentinič J.: Usmerjeno izobraževanje
- Volfand J.: Osnove samoupravne kulture politike
- Vratuša A.: Profili nevršenosti
- Wagner T.: Pridelovanje zdravih rastlin

Zbirka pojasnil gospodarskih finančnih predpisov
Ziherl B.: Temelji marksistične obč sociologije
Zbornik goriške knjižnice Franceta Bevka
Zupan M.: Politična ekonomija
Željznov D.: Rupnikov proces

LEPOSLOVJE

- Mladinsko**
- Andersen H. C.: Andersenove pravljice
- Glogovac Z.: Jakec, kje si? Mihec, kje si?
- Haggard H. R.: Salomonovi rudniki
- Jurca B.: Ko zorijo jagode
- Kipling R.: Knjiga o džungli
- Lisičja sola
- Meznčica
- Mihelič M.: Tiček Matiček
- Petrovič Katajev V.: Cvetka samocvetka
- Prežihov V.: Levi devčej
- Riffand M.: Tako nenavaden muc
- Reichman J.: Konjiček
- Slovenske basni in živalske pravljice
- Tisoč in ena noč
- Tartalja G.: Mačji kašelj in živali
- Vitez G.: Zrealce

Za odrasle — slovensko:

- Črnolagar L.: Na gredi
- Gaborovič N.: Razdalje
- Klopčič F.: Desetletja preizkušeni
- Kolenc A.: Dvoličnost življenja
- Lokar D.: Rodovi
- Pregelj I.: Zgodbe zdravnika Muznika
- Rožanc M.: Vstajenje mesa
- Renko I.: Vojkov vod
- Šalamun T.: Zgodovina svetlobe je oranžna
- Šega M.: Čudežni ključek
- Triglav, gora naših gora
- Zupan V.: Minuet za kitaro

Prevodi:

- Asturias M. A.: Gvatemalske legende
- Bhély — Quenun O.: V pasti življenja
- Gion N.: Igral je tudi sleparjem
- Goldman W.: Carovnja
- Habe H.: Tarnovska
- Kades H.: Hiša lepih sanj
- Kemal J.: Upornik Memed
- Kirst H. H.: Povojni zmagovalci
- Maugham W. S.: Ostrina britve. Tesno domovanje
- Radulovič F.: Umazana sled
- Sgorlan C.: Bogovi se bodo vrnili
- Tomizza F.: Boljše življenje
- Variot J.: Vzorni soprog

Razstava ilustracij Marjana Mančka

Ob koncu šolskih počitnic, 21. avgusta, je bila v galeriji Doma otvoritev zanimive razstave ilustracij Marjana Mančka. Udeležilo se je tudi veliko otrok, nekaj pesmic so zdeklamirali in pozdravili svojega Mančka, ki jim je prinesel svoje najnovejše slikanice.

Že več kot štirideset knjig je ilustriral za otroke vseh starosti. Saj poznate vsaj Kozlovsko sodbo v Višnji gori, Mojco Pokrajculjo, Petra Klepca, Pedenjpeda...

Njegova ilustracija izhaja iz stripa, je peresna risba, čisto barvna. Lahko se ji smejemo odrasli in otroci. Preprosta je in razumljiva, pa vendar tudi kritična in satirična.

RISAL SEM, ODKAR POMNIM

V prijetnem pogovoru na vrtu knjižnice je otrokom in staršem priznal: »Risal sem, odkar pomnim. Že tovarišica v drugem razredu je rekla moji mami: — Ne vem, ali naj bom vesela ali nesrečna, ko cele odmore presedi v klopi in riše! —

Res sem kasneje študiral angleščino in zgodovino, to me je zelo zanimalo. Toda risal sem ves čas, tudi med študijem. Celotno preživljal sem se s karikaturami. A to me ni več zadovoljevalo. Rišem tudi stripe, ilustriram knjige in mladinsko periodiko.«

ILUSTRACIJA ZA OTROKE

»Zakaj ravno ilustracija za otroke?«
»Najraje rišem za predšolske otroke. Privlači me neomejena otroška domišljija, barve. Pri knjigi za najmlajše je ilustracija še pomembnejša od teksta. Že praljudje so začeli s stripom, iz tega je nastala pisava. Tudi otrok najprej dojema svet vizuelno. Rad rišem za otroke, saj so zelo hvaležni in pravično kritični.«
»Ali vam avtorji pustijo proste roke ali vam povedo, kakšne ilustracije si želijo?«

»Avtorji povedo uredniku, katerega ilustratorja si želijo, pri delu pa sem popolnoma svoboden.«

»Kako je nastala slikanica Pisano okno?«
»Drugače kot druge. Tekst je napisala Makarovičeva na podlagi slik. Sedaj pa urednik misli, da bi le bilo bolje brez teksta...«

»Kaj mislite o slovenski ilustraciji za mladino?«
»Mislim, da je premalo duhovitih avtorjev besedil, humor je otrokom najbliže. Za ilustratorje se nam pa ni treba bati, veliko je mladih.«

STRIP IN RISANI FILM

»Kaj mislite o stripu in ali se še ukvarjate z njim?«
»Če cenzurirajo politično literaturo, bi morali tudi stripe. Na otroka zelo vpliva nasilje v stripu, na Švedskem in v Nemčiji so že prepovedali risanke z nasiljem.«

Slikanica je v naših trgovinah zaradi stripa pogosto zapostavljena, spravljena pod pult, na katerem so lepo zložene cenene knjige. Strip, dober strip, je pri nas tudi zapostavljen. Avtorjev je malo, spodbude pa nobene.

Mene je sploh najprej pritegnil strip, kasneje knjiga in sedaj film. Jeseni boste po televiziji lahko gledali 40 zelenih slonov, to je kombinacija igranega filma in slike. Vidite, zanimajo me različni mediji.

Pri Viba-filmu se ukvarjam z risanim filmom. Veliko dela za nekaj minut sličic, ki se jim ljudje posmejejo in potem pozabijo nanje.«

»Ali je kdo še posebej vplival na Vaše delo?«
»Risal sem sam, brez direktnih vplivov. Spoštujem in cenim češko šolo, disneyvska me pa ne zanima. Dober je na primer zagrebški strip, iz katerega izhajajo avtorji animiranih filmov. Vendar delam po svoje. Vtise dobivam povsod, ideje pa pridejo za mano na podlagi vsakršnih vtisov.«

NAJBOLJŠI KRITIK

»Kdo je moj najboljši kritik? Moja otroka Matjaž in Mojca pa žena seveda. Sploh je moje delo naše družinsko, je pogledal po svojih, ki so sedeli ob njem. Eno slikanico sva narisala z Matjažem, ko je bil bolan in mi je sedel na kolenu. No, Matjaža že sedaj laže priključiš z: risanka! kot pa z Matjaž! In kadar gre v svojo sobo risat, resno pove, da gre delat.«

Še veliko nam narišite in hvala za obisk! LIDIJA GOLC

Galerija Doma je bila ob Mančkovi razstavi spet izredno obiskana

Matjaž Šturm z novim jugoslovanskim rekordom državni prvak

Na strelišču v Trnovem, 35 km iz Sarajeva proti Foči, na področju kjer bodo čez štiri leta zimске olimpijske igre, se je 31. avgusta končalo 29. državno prvenstvo v streljanju na glinaste golobe discipline TRAP.

V konkurenci je nastopalo 15 ekip in 96 posameznikov. V ekipni konkurenci so z novim državnim rekordom zmagali strelci novosadske Vojvodine z 568 zadetki, od 600 možnih pred Zagrebom 556 in Svobodo iz Senožeč 549, kolikor so jih imele še Olimpija iz Ljubljane in Mercator iz Ptuja. Strelci SD Vrhnika, TRAP sekcije Dolomiti so z 545 zadetki zasedli 6. mesto, kar je bolje od dosedanjega republiškega rekorda, ki je bil dosežen v Novi Gorici.

V posamezni konkurenci je naš tekmovalec Matjaž Šturm premagal vse napovedane favorite in z novim državnim rekordom 195 zadetimi golobi od 200 možnih osvojil naslov državnega prvaka. To je rezultat, ki pomeni veliko tudi v svetovnem merilu.

Zanimivo je to, da je vodil vse tri dni tekmovalja in že po prvi polovici prvenstva izenačil državni rekord na 100 golobov z enim samim zgrešenim.

To je sedaj največji uspeh teh strelcev, ki delujejo v okviru Strelske družine. Sekcija so ustanovili 1978, leta na pobudo ljubiteljev, te zvrsti športa, predvsem članov bližnjih lovskih družin. Takoj po ustanovitvi so pričeli graditi strelišče v Razorski dolini, ki še ni dograjeno pa vendar že sedaj omogoča organizacijo in izvedbo večjih tekmovalj. Delali so predvsem z lastnimi finančnimi in materialnimi sredstvi in udarniškim delom ob pomoči JLA. Pri nadaljevanju izgradnje strelišča strelci pričakujejo pomoč družbene skupnosti, saj so stroški v primerjavi s stroški izgradnje drugih športnih

objektov minimalni. Po dograditvi bo na strelišču mogoče prirediti mednarodne tekme kar ima za Vrhniko še poseben pomen.

Pomembno je omeniti, da so druge ekipe deležne nistveno izdatnejše podpore tako SIS za telesno kulturo kot organizacij združenega dela zato so rezultati vrhniške ekipe še toliko pomembnejši.

Želja strelcev je, da bi še letos dogradili strelišče, dosegli še boljše rezultate in bili deležni večje družbene skrbi skladno z uspehi, ki jih dosegajo.

Matjaž Šturm na zmagovalnem odru.

Ekipe naše strelske družine, ki je na državnem prvenstvu zasedla šesto mesto: Franc Končan, Rozman Bokavšek, Matjaž Šturm in Milan Velkavrh.

Vrhničani na MPPŠ 80

Na desetem kongresu ZSMS smo mladi posebno poudarjali usposabljanje in izobraževanje članstva. Deloma naj bi to politično nalogo, postavljeno pred vse subjektivne sile, izpolnjevala tudi letošnja mladinska poletna politična šola v Vikerčah. Ko ocenjujemo pomen te šole za organizirano in zavestno delovanje mladinske organizacije, se pojavlja vprašanje sistematičnosti in načrtnosti izobraževanja in usposabljanja v ZSMS rasiloh. To vprašanje seveda ni samo sebi namen, marveč je pomembno predvsem zaradi sposobnosti ZSMS v akcijskem smislu. Žal moramo ugotoviti, da so prenekatere oblike izobraževanja v mladinski organizaciji največkrat samo kampanjske, načrtno in se seveda nanašajo na posamezne aktualnosti dnevnopolitičnega značaja. Tak način izobraževanja vodi k zanemarjanju načrtnega dela, dušimo se v dnevnem pragmatizmu in oportunističnem forumskem delu, ki se je v zadnjem času precej razraslo.

Namen letošnje MPPŠ, je bilo odkrivanje teh slabosti in seveda dati vsakemu udeležencu osnovna teoretična znanja in tudi nekatere praktične sposobnosti, obenem pa jih pripraviti za kar najuspešnejše delo v naslednjem mandatnem obdobju. To je toliko važnejše, ker moramo v naslednjem mandatnem obdobju zaorati nove brazde in močnejši poprijeti za delo tam, kjer smo do sedaj zastajali. Izobraževanje in usposabljanje članstva je nedvomno eno tistih področij, za katerega je očitno, da potencial, s katerim razpolaga, ni zajel širših množic mladih in tako ni mogel postati materialna sila. Revolucionarna teorija, ki zajema množice, pa seveda to je! Njene mobilizacijske zmoglosti so neslutene. S tem geslom smo si mladi v Vikerčah zaželeli čim več študija, ki nam bo koristil pri delu sedaj in v bodoče.

Iz vrst vrhniške mladine smo na MPPŠ sodelovali: predsednik naše mladinske organizacije Bojan Ščikovt, Bojana Perić, Janez Čerin za področje idejnopolitičnega dela in Franci Tršar za področje splošnega ljudskega odpora in družbene sa-

mozaščite. Čeprav so bili dnevi precej natrpani s predavanji, so bila le-ta pestra in zanimiva, z njih pa je vsak izmed nas skušal odnesti kar največ, zato lahko pričakujemo, da so vzpodbuda in smernice za naše nadaljnje, še uspešnejše delo. Udeleženci so o MPPŠ povedali tudi nekaj svojih misli:

BOJANA ŠČUKOVIT: Na MPPŠ sem pridobil veliko novega znanja za uspešno delo v mladinski organizaciji, mladi smo si zaupali vse probleme in težave, ki nas spremljajo pri delu v naših sredinah in tudi predavanja so bila dobro organizirana in kakovostna. Menim, da je ta šola zelo koristen faktor pri izobraževanju mladih, seveda pa se je potrebno maksimalno angažirati in se posvetiti študiju. Seveda si ne smemo delati utvar, da se z zaključkom MPPŠ naš študij revolucionarne teorije zaključijo in da smo svoje opravili, ampak moramo dosledno študirati še naprej, vse življenje. In prav življenje je naša najpomembnejša šola.

Bojana Perić: MPPŠ si nedvomno zasluži najvišjo oceno, čeprav mora človek pritisniti z vsemi močmi in si prizadevati, da od predavanj nekaj odnese — nekaj, kar bo lahko potem uspešno uporabil v svoji mladinski organizaciji ali v okolju, kjer živi. Predavanja so bila dovolj razumljiva, vsakdo se je lahko marsikaj naučil, to pa je tudi namen šole. Kako in koliko je MPPŠ komu koristilo, pa bo pokazal čas in naša naloga je, da izkušnje in znanja iz tega anoteedskega izobraževanja prenesemo v svoje sredine — v svoje mladinske organizacije, OZD in društva.

Janez Čerin: Z MPPŠ sem v celoti zadovoljen, posebno na področju idejnopolitičnega dela sem se naučil marsikaj, kar bom lahko s pridom uporabil pri delu v naši mladinski organizaciji. Mladi iz cele Slovenije smo se spoznali med seboj, izmenjali mnogo izkušenj in prav s temi izkušnjami bomo lahko po stopnicah gradili naprej. Posebno zadovoljen sem bil, ker sem navezal stike z mladino iz Zimbabveje, oziroma z

borci Roberta Mugabeja, ki so bili Tacnu na usposabljanju.

Franci Tršar: Predavanja splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti so bili na MPPŠ posebej zanimiva. Znanje, pridobljeno na predavanjih, mi ne bo koristilo samo pri delu v mladinski organizaciji, ampak tudi pri študiju. Spominjal sem se z veličino našega SLO z vojaškim poklicem, kateremu se predavatelj posvečali veliko pozornosti. Tudi ostale teme so mi priležne in mi dale mnogo smernice in moje nadaljnje delo in učenje.

Nemalokrat, predvsem o različnih problemih in težavah lahko slišimo, da je mladina »ne zainteresirana« za študij teorije in za idejnopolitično delo, a o tem opažamo, da največkrat govorimo o posledicah, ne pa o vzrokih. Vzroki seveda so. Prvo se moramo zavedati, da v lep jutri — ali če hočete v komunistem — ne vodijo pravilne ceste, marveč strme poti, zato je treba tudi do teorije dokopati trdim delom. Potreben je dolg trajen in resen študij. Drugič moramo odkrito priznati, da je krivica za odpor do študija in resne teoretičnega dela tudi naš vzgojnoizobraževalni sistem, s svojim načinom mladino odvrača kot aktivira. Tretjič — morda najpomembnejše — je, da mladi v svojih sredinah ne znajo povezati teoretičnega dela s spreminjanjem družbenih odnosov. Na MPPŠ so se pomanjkljivosti v celoti pokazale, ko smo bili vsi skupaj in so problemi kopčili v enem samem tednu; toliko je namreč trajala šola. V bodoče je potrebno izboljšati možnosti, ki nam jih ta šola nudi, kljub temu, da traja teden dni in da je največkrat brzina organizirana. Prav to je bistvo: ne smemo se izgubiti poiskati moramo točno strategijo usmeritev in se ne sme podrediti dnevnopolitičnim cilijem. Edino uspešno orodje za to je dosledni študij revolucionarne teorije.

Lepe počitnice

MOPD Vrhnika se je odločil, da svoj 16. tabor postavi ponovno v eni najlepših visokogorskih dolin v Trenti.

Trento samo smo tako s tabori letos obiskali že tretjič, toda z razliko od obeh uspešnih taborov v sami Trenti in Zadnjici, je letošnji tabor v Zadnji Trenti, pravzaprav lahko rečemo dosegel, da so udeleženci doživeli res veliko lepih trenutkov v taboru in na izletih po lepi okolici.

Polno lepih vršacev je obkrožalo naše taborišče tik pod planino Zapotek, tako da smo imeli prav lep razgled na vse velikane, ki obkrožajo to majhno dolinico, kjer privre na dan naša bistra Soča. Prisojnik, Razor, Pekli, Srebrnak, Bavški Grintavec, Mojstrovka pa še pogled na Jalovec, to je enkratno doživetje v tako majhnem kotičku naše male, toda lepe Slovenije.

85. udeležencev tabora pa je v tej čarobni lepoti nagradilo še sonce. Majhna ploha nam je prišla kar prav, saj smo se tako vsaj malo ohladili.

Navkljub vročemu valu pa smo opravili prav vse načrtovane ture, starejši smo obiskali B. Grintavec, Jalovec, Prisojnik, Razor, Mojstrovka, pa Mangrt; naši alpinisti pa so za nameček zlezli še nekaj smeri v okoliških stenah. Mlajši, prav tako zelo pridni, pa so brez problemov prehodili vso bližnjo okolico s planino Zapotek, bili so na Vršču, pri izviru Soče, obiskali vse lepote in znamenitosti v sami Trenti ter priležili do zavetišča pod Špičko pod Jalovcem. Kajpak smo imeli tudi veliko priložnosti za počitek, toda nogomet, odbojka, hokej, kocke, kartanje, individualne ture, pa še mnogo iger nam nikdar niso iz rok. Pri taki »zasedenosti« torej niti ni čudno, če celo kratkomočno pozabiš ali pa ti zmanjka

Na Vrhnickem bazenu sta bili 16. in 19. avgusta plavalni TRIM vzdržljivostni akciji, katere se je udeležilo 65 občanov. Plavalne norme so bile sledeče:

- za starost do 25 let je bilo potrebno preplavati 400 m
 - za starost od 26 do 35 let je bilo potrebno preplavati 300 m
 - za starost nad 35 let je bilo potrebno preplavati 200 m.
- Časovnih omejitev ni bilo.

Vsi občani so preplavali omenjene dolžine in za to prejeli značko in potrdilo v svojo TRIM Knjižico. Ta plavalna akcija je sestavni del TRIM akcij, ki potekajo celo leto.

ZTKO Vrhnika

DAN PLANINCEV

Kot vsako leto bo tudi letos organiziran tradicionalni pohod čez ljubljanski vrh na Jerinovec, kjer bo srečanje vrhniških planincev in sicer v nedeljo, 21. 8. 1980. Odhod z Vrhnike je predviden ob 10. uri. Ob enem s srečanjem pa bomo tudi uradno odprli Vrhniki kurirsko planinsko pot po kateri bomo krenili skozi Retovje, čez Češnjico na ljubljanski vrh in naprej na Jerinovec pod ljubljanskim vrhom kjer bo srečanje. Poskrbljeno bo tudi za jedajočo in pijačo. Z Jerinovca bo možen tudi obisk bližnjih zanimivih krajev, kot so TV 17, Koševele in Hrencove jame, ki so tudi del Vrhnike kurirske planinske poti, katere boste lahko dobili ta dan.

JAKA SUSMAN

Tabor je bil postavljen na jasi ob robu gozda. V ozadju je Bavški Grintavec.

Miran je najmlajšim priklon kako se vežejo z najlonsko vrstico vozili.

nošnja šotorov, kuhinje, itd., nam prav gotovo še dolgo ostala v spominu. Želimo si, da bi tudi naslednji bori bili takšni, tako lepi in tako uspešni, zato se vsi udeleženci bora še enkrat zahvaljujemo MOPD VRHNIKA, naslednje leto se pa vidimo. Kje pa?

Menda kar na Voglu, tako smo že nekaj menili. Mi vsi pa komaj kamo na novo snidenje vseh udeležencev, ki bo enkrat v septembru prav tako pa se želimo srečati tudi turah, izletih, akcijah pa spet v slednjem taboru.

Kmalu na svidenje!
S planinskimi pozdravi!

Košarkarski turnir

KK Vrhnika organizira 27. in 28. 9. 1980 dvodnevni košarkarski turnir »VRHNIKA 1980«. V soboto, 27. 9. 1980, se bodo predstavile mlajše ekipe, v nedeljo, 28. 9. 1980, pa bo članski turnir.

SPORED:

Sobota 27. 9. 1980

- ob 9.00 VRHNIKA : LOGATEC ml. pionirji
- 10.00 VRHNIKA : BOROVNICA pionirke
- 11.00 VRHNIKA : LOGATEC st. pionirji
- 13.00 VRHNIKA : CERKNICA kadetinke
- 14.30 VRHNIKA : KR. ZIDAR kadeti
- 16.00 VRHNIKA : KR. ZIDAR mladinci
- 17.30 VOJSKA : GIMNAZIJA
- 19.00 ogled treh filmov. Filme si bodo lahko ogledali vsi, ki jih košarka zanima. Dva izmed njih prikazujeta tehnično-taktične elemente, medtem ko tretji finalno tekmo Boston Celtic : Chinchinati (Prvenstvo profesionalcev).

Nedelja 28. 9. 1980

- ob 9.00 VRHNIKA : CERKNICA člani
- 11.00 LIBELA : FRUCTAL člani
- 16.00 PORAZENCI člani
- 18.00 ZMAGOVALCI člani

Vstopnine ne bo. Vljudno vabljeni.

KK Vrhnika

Program množičnih »TRIM« akcij ZTKO Vrhnika od 1.9. do 31. 12. 1980

Občane Vrhnike obveščamo, da bomo do konca leta 1980 organizirali sledeče množične »TRIM« akcije:

1. Pohod na Triglav — od 12. do 14. septembra
2. Množična kolesarska akcija — 20. septembra
3. Mali nogomet — nadaljevanje tekmovalja v septembru in oktobru
4. Tekmovalje v košarki — v septembru in oktobru
5. Kvalifikacijski tek za uvrstitev na kros DELA — v oktobru
6. Gozdni tek »ULOVKA 80« — 26. oktobra
7. Tek republike (razširjena akcija) — v novembru
8. Na teku se dobimo (smučarji tekači) — v decembru
9. Občinsko tekmovalje v odbojki — v decembru
10. Zaključna prireditev celoletne »TRIM« akcije s podelitvijo priznanj — v decembru

Poleg omenjenih akcij bo v jesenskih in zimskih mesecih organizirana rekreacija po skupinah v telovadnici ŠD Partizan Vrhnika.

ZTKO Vrhnika

Reden kosovni odvoz odpadkov

V mesecu oktobru bo Komunalno podjetje Vrhnika organiziralo kosovni odvoz odpadkov (Ur. list SRS št. 10/79) v naslednjih krajevnih skupnostih:

1. 2. 10. 1980 Vrhnika, Stara Vrhnika, Verd
2. 6. 10. 1980 Drenov grič, Log, Dragomer, Lukovica
3. 7. 10. 1980 Borovnica, Bistra

Odvoz kosovnih odpadkov (štedilniki, razni deli pohištva, manjši avtomobilski deli, itd.) bo od 6. do 14. ure po navedenih datumih. Kosovne odpadke pripravite dan pred navedenim datumom ob cesti ali na pločniku, kjer je možen dostop s kamionom.

Opozarjamo, da pozneje odloženih ali nedostopnih odpadkov ne odvažamo.

Komunalno podjetje Vrhnika

Tečaj za šolanje psov

KINOLOŠKO DRUŠTVO KRIM LJUBLJANA sporoča vsem svojim članom, da se je jesenski del tečaja za šolanje psov pričel 1. septembra 1980. Tečaj je dvakrat tedensko, in sicer vsak ponedeljek in vsak petek od 16.30 do 19. ure na društvenem vežbališču ob Dolenjski cesti.

Še je čas, pridružite se nam s svojim štirinožnim prijateljem!

Na podlagi 18. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje na jernih stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu Samoupravne stanovanjske skup-

Borci Gregorčičeve brigade!

Domicilni odbor Gregorčičeve brigade želi urediti popolno evidenco živih in že mrtvih borcev te brigade.

Prosimo vse borce imenovane brigade in svojce že umrlih borcev, da se javijo v pisarni občinskega odbora ZZB NOV Vrhnika, Tržaška 11, kjer boste dali željene podatke.

Pisarna je odprta vsako sredo od 9. do 11. ure, ter v sredo in četrtek popoldne od 16. do 18. ure.

Želimo, da bi podatke posredovali do 20. oktobra 1980.

Občinski odbor ZZB NOV Vrhnika

»OPTIK« JELOVČAN DUŠAN Stara cesta 5 VRHNIKA

- Izdelovanje očal na recept in brez recepta
- Popravila vseh vrst očal

Vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure ter v soboto od 9. do 12. ure.
SE PRIPOROČAM!

nosti občine Vrhnika je Izvršilni odbor skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika na svoji seji dne 27. 8. 1980 sprejel sklep, da se v septembru 1980 razpiše

5. NATEČAJ

za dodelitev stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine Vrhnika za leto 1980/81

Upravičenci za dodelitev stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč so:

I.

Družine in občani z nižjimi dohodki, upokojeni občani, delovni in vojaški invalidi, udeleženci NOV. Ti se lahko prijavijo na razpis natečaja, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da prosilec za stanovanje ali član ožje družine ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje in da ni lastnik primerne stanovanja,
- da prosilec za stanovanje ali član njegove družine ni lastnik počitniške hišice,
- da skupni dohodki prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presegajo na člana gospodinjstva 60 % povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v SR Sloveniji v preteklem letu. (V letu 1979 znaša povprečni čistni mesečni dohodek na zaposlenega delavca v SR Sloveniji 7.393.- din).
- da prosilec za stanovanje ali za delo sposoben član ožje družine ni neopravičeno nezaposlen,
- da ima prosilec stalno bivališče na območju občine Vrhnika,
- da prosilec pri svojih bližnjih sorodnikih (zakonec, starši, otroci), ki so lastniki večje stanovanjske hiše ali več stanovanj, ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja,
- da prosilec za stanovanje doslej še ni imel ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja.

II.

Mlade družine se lahko prijavijo na razpis natečaja za pridobitev solidarne stanovanjske pravice za določen čas, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da nobeden od zakoncev ni lastnik počitniške hišice,
- da nobeden od zakoncev ni lastnik primerne stanovanja,
- da jim starši ne morejo nuditi primerne stanovanja,
- da mlada družina doslej še ni imela ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja,
- da ima prosilec stalno bivališče na območju občine Vrhnika
- da nobeden od zakoncev ni neopravičeno nezaposlen,
- da prosilec namensko varčuje pri poslovnih banki za nakup stanovanja ali gradnjo stanovanjske hiše,
- da se organizacije, pri katerih sta zakonca zaposlena, zavežejo, da bodo s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo Vrhnika sklenile jamstveno pogodbo, da bodo skupaj s prosilcema rešile njihov stanovanjski problem v roku 5 let, šteto od dneva pravno-močnosti odločbe o dodelitvi stanovanja in da bodo Samoupravni stanovanjski skupnosti predložili bianco podpisano menico v višini vrednosti stanovanja pred vselitvijo v stanovanje.

III.

Za mlado družino se v smislu določil Pravilnika za dodeljevanje stanovanj štejeta zakonca, katerih prosilec za stanovanje ni starejši od 30 let.

IV.

Prosilci, ki želijo pridobiti stanovanje, zgrajeno s sredstvi sklada za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, se prijavijo na ta razpis. Utemeljene prošnje, opremljene z ustreznimi dokazili in potrdili vložijo preko organizacije združenega dela ali drugih organizacij, v katerih so zaposleni. Drugi prosilci, kot so:

- upokojeni občani vložijo prošnje preko društva upokojencev Vrhnika,
- delovni in vojaški invalidi preko invalidske organizacije Vrhnika,
- udeleženci NOV preko krajevnih organizacij ZZB NOV na občinsko komisijo za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev NOV občine Vrhnika,
- občani, zaposleni pri zasebnih delodajalcih, vložijo prošnje preko Zdrženja obrtnikov Vrhnika,
- občani, socialno podpirani, vložijo prošnje preko občinske skupnosti socialnega skrbstva občine Vrhnika.

Organizacije združenega dela in druge organizacije so dolžne prošnje prosilcev za stanovanje obravnavati na svojih pristojnih samoupravnih organih za stanovanjske zadeve. Opremljene prošnje s sklepom organov posredujejo v razpisnem roku Samoupravni stanovanjski skupnosti Vrhnika v nadaljnje reševanje.

V.

K vlogi na razpis je potrebno predložiti naslednja potrdila:

- a) potrdilo o času stalnega bivanja na območju občine Vrhnika
- b) potrdilo o delovni dobi v organizaciji, pri kateri je prosilec zaposlen,
- c) potrdilo o skupni delovni dobi, ki se prizna za pokojninsko dobo,
- d) potrdilo o številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu,
- e) potrdilo o številu zaposlenih družinskih članov, njihov osebni dohodek za preteklo leto in skupni dohodek na družinskega člana za preteklo leto.
- f) potrdilo o številu in starosti otrok,
- g) potrdilo zdravstvene službe o vrsti bolezni družinskih članov (če so oboleli)
- h) potrdilo invalidske komisije o kategoriji invalidnosti družinskih članov (če so invalidi)
- i) (za mlade družine) kopijo pogodbe o namenskem varčevanju za nakup etažnega stanovanja ali za gradnjo stanovanjske hiše.

VI.

Razpis se objavi v »Našem časopisu« in traja 30 dni po objavi.

VII.

Natečaj se razpisuje za najemna stanovanja v stanovanjskih objektih: B-8 v Borovnici, stanovanja vseljiva decembra 1980 B-7 v Borovnici, stanovanja vseljiva februarja 1981 S-5 na Vrhniki, stanovanja vseljiva v drugi polovici 1981 Za vse informacije se obačajte na Samoupravno stanovanjsko skupnost Vrhnika, Cesta gradenj 1, tel. 751-257. Vrhnika, 27. avgust 1980

PREDSEDNIK IZVRŠILNEGA ODBORA SSS VRHNIKA
Marcel Turk

V skladu s srednjeročnim načrtom 1976—80 Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika in po sklepu 25. seje Izvršnega odbora SSS Vrhnika z dne 27. 8. 1980 objavljamo

NATEČAJ

za zbiranje interesentov za nakup etažnih stanovanj v letu 1980-81.

Na natečaj se lahko prijavijo vsi interesenti za nakup stanovanj. Pri sestavi prednostne liste za nakup etažnih stanovanj se bo upoštevalo kot prednost:

1. Zaposlitev v OZD na območju občine Vrhnika
2. Stalno bivališče na območju občine Vrhnika
3. Kadrovske potrebe v občini Vrhnika

V kolikor bo interesentov za nakup stanovanj še vedno več kot bo na razpolago stanovanj pa se bo pri izbiri upoštevalo še stanovanjske razmere udeležencev, ki jih bomo ugotavljali s točkovanjem zapisnikom, ki se uporablja pri sestavi prednostne liste za dodeljevanje stanovanj zgrajenih iz sredstev družbene pomoči.

Natečaj se razpisuje za:

1. Eno trisobno stanovanje v izmeri 69,23 m². V stanovanjskem bloku S-6 na Klisu na Vrhniki. Izhodiščna cena za m² stanovanja je 14.615,28 din. Stanovanje bo vseljivo predvidoma v decembru 1980.
2. Dve dvosobni stanovanji v izmeri 55,34 m², eno dvosobno stanovanje v izmeri 50,05 m², v stanovanjskem bloku B-8 v Borovnici, izhodiščna cena za m² stanovanja je 15.000,00 din.
3. Eno enosobno stanovanje v izmeri 32,74 m², tri trisobna stanovanja v izmeri 77,20 m², v stanovanjskem bloku B-7 v Borovnici, izhodiščna cena m² stanovanja je 15.000,00 din.

Kupci bodo sklepali pogodbe z investitorji stanovanjske izgradnje — SGP Grosuplje za stanovanja na Vrhniki in SGP Gradišče Cerknica za stanovanja v Borovnici.

Vse ostale informacije lahko dobite na SSS Vrhnika, Cesta gradenj št. 1, tel. 751-257.

Vrhnika, 2. septembra 1980.

Ob boleči izgubi

Jožeta Pregleja iz Verda

se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji LIKO Vrhnika za pomoč in vsem za darovano cvetje in spremstvo na njegovi poslednji poti.

Žena in otroci

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage tete

Marjance Umek

se najiskreneje zahvaljujemo dr. Kenigu za vso pomoč, ki jo je nudil v času njene bolezni; sosedoma Ravbarjevim in Slabetovim, tov. Potrebuješ Francki za poslovljni govor; vsem, ki ste ji darovali cvetje — posebno pa sosedom, Društvu upokojencev, kolektivu Mercatorja — Rožnik Ljubljana in Mercatorja TOZD Dolomiti — Preskrba Vrhnika in kolektivu Hotela Mantove.

Hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Nečaka Marija in Matija z družinama

ZAHVALA

Vsem, posebno pa sosedom, ki so nam ob smrti naše drage mame

Angele Lovše z Vrhnike, Sivkina 17,

izrekli sožalja, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti

se iskreno zahvaljujemo!

Sinovi in hčere z družinami

Živahno v mladinskih vrstah

Z ozirom na aktivnost in željo posameznih članov predsedstva OK ZSMS Vrhnika smo mladi izvedli kadrovske spremembe v mladinski organizaciji, ki so bile nedvomno potrebne za oživitve in izboljšanje dela predsedstva samega, obenem pa smo razpravljali tudi o težiščih nalogah septembra 80 — april 1981. Ko smo skušali skupaj podatki kar najbolj celovito oceno delovanja predsedstva OK ZSMS, smo ob tem ugotovili premajno povezanost z osnovnimi organizacijami ZSMS v občini, prav spričo tega pa so tudi mnoge pobude in akcije z naše strani dostikrat naletele na gluha ušesa.

Delovanje komisij pri OK ZSMS Vrhnika je bilo do sedaj vse preveč kampanjsko, nekatere med njimi pa so povsem neaktivne, denimo komisija za šport. Odločili smo se, da bomo v mladinski organizaciji poostrihli odgovornost predsednikov posameznih komisij in skušali hkrati zagotoviti večjo kontinuiteto in povezanost z osnovnimi organizacijami ZSMS. Slednje bi se morale bolj pogosto pojavljati v vseh tokovih našega družbenega življenja, a žal je njihovo delovanje v KS in OZD-jih še vedno osredotočeno na posamezne interesne dejavnosti. Ob tem seveda nikakor ne moremo govoriti o nezainteresiranosti ali riedelavnosti mladih, ko gre za organizirano delo, marveč je sedanje stanje bolj posledica iskanja metod in oblik dela našega delovanja, ki bi aktiviralo čim več mladine. Mladinska organizacija si mora prizadevati in skupaj z ostalimi DPO-ji soustvarjati ustrezne pogoje za delo.

Opaziti je, da se v zadnjem času zopet pojavlja podcenjevanje mladinskega organiziranja, kar vsekakor kaže tudi na neaktivnost mladih komunistov v osnovnih organizacijah ZSMS. S tem seveda mladi no-

čemo prenašati svojih slabosti na ostale DPO-je ampak le opozarjamo, da ZSMS ne more biti sama odgovorna za dejavnost in aktivnost mladih in da se moramo vsi skupaj zavedati, da je mladina samo odsev družbenih odnosov, ki vladajo v naši sredini.

Seveda ne smemo pozabiti prizadevanj in delovnih uspehov mladih v naši občini, ki so letos uspešno realizirali priprave in izvedbo sprejema štafete mladosti, uspešno je potekala lokalna štafeta mladosti pa tudi republiški kviz »Mladi in kmetijstvo« je bil dobro organiziran, dasi so se tu že pojavile manjše pomanjkljivosti in slaba pomoč s strani borovniške mladine. Slabo in žal brez prave organiziranosti je potekala mladinska športna olimpiada, nepopolna mladinska delovna brigada Ivan Cankar pa priča o slabi povezanosti predsedstva OK ZSMS Vrhnika z osnovnimi organizacijami ZSMS v občini in o slabi družbeni zavesti, ko gre za mladinsko prostovoljno delo... Od ostalih akcij mladinske organizacije bi želel omeniti še sprejem pionirjev v mladinske vrste in seminar za vodstvo OO ZSMS in predsedstvo OK ZSMS.

Predsedstvo OK ZSMS Vrhnika je po daljši razpravi, na kateri so bili razgrnjeni vsi problemi in težave, ki nas spremljajo pri delu, predlagalo tudi nekatere kadrovske spremembe v mladinski organizaciji. Dosedanji profesionalni sekretar Ivo Prijatelj je bil razrešen svoje funkcije, vendar še naprej ostaja aktivni član predsedstva, na njegovo mesto pa je bila predlagana Bojana Peric, diplomantka FSPN, in sicer za mandatno dobo enega leta. Ker je predsednica centra za obveščanje in propagando zaprosila za zamenjavo, je bil na njeno mesto predlagan tovariš Janko Vidmar, komisijo za šport bo od sedaj naprej vodil Borut Fefer, medtem ko je bila za predsednico komisije z vzgojo in izobraževanje predlagala Alenka Mele. Ob koncu živahne razprave smo člani predsedstva razpravljali še o težiščnih nalogah od septembra 80 do aprila 1981. Opredelili smo se za naslednje naloge:

— vzpodbuditi moramo

idejno politično izobraževanje mladih v KS in OZD, v zvezi s tem pa bo potrebno pripraviti osnutek programov idejnopolitičnega izobraževanja mladih v okviru občine,

— izvršiti bomo morali obiske v vseh osnovnih organizacijah ZSMS in analizirati delo letih, hkrati pa pomagati tudi pri izdelavi programov dela;

— potrebno se bo začeti pripravljati na problemsko konferenco ZK o mladih, kjer bo potrebno celovito prikazati problematiko po vseh področjih;

— izvršiti bo potrebno priprave na lokalno mladinsko delovno akcijo v letu 1981, v sodelovanju s SKIS in izvršnim svetom SO, začeti pa bomo morali tudi z uresničevanjem sklepov problemske konference o telesni kulturi;

— skušali se bomo kar najbolj kreativno vključiti v akcijo NNNP 80-81 in v izvajanje politike stabilizacije

— vzpodbuditi bo potrebno klubsko dejavnost v vseh OO ZSMS in zagotoviti mentorstvo v sodelovanju z zvezo kulturnih organizacij

— v sodelovanju z vsemi DO-D bo potrebno pripraviti pregled možnosti vključevanja mladih v posamezne interesne dejavnosti (telesno kulturo, kulturo, radioamaterji, taborniki, marksiistični krožek, fotoamaterji itd) in te možnosti vključevanja bo potrebno predložiti mladincem ob odhodu iz osnovne šole.

Tako se je končala živahna seja predsedstva OK ZSMS Vrhnika, ki nam je prinesla marsikaj novega, v prvi vrsti pa nam je dala novih moči, smernic in poleta za nadaljnje delo. Vsi si želimo in upamo, da bomo to znali izkoristiti in tako še naprej sodelovali pri ustvarjanju naše družbene stvarnosti. F. TRŠAR

Začela se je šola. Brezkrbnih počitniških dni je za šolarje konec in vnovič vsako jutro je treba s torbo v šolo in popoldne napisati domačo nalogo in seeti k knjigam.

Komaj pa so se dobro odprla šolska vrata, najmlajši že samozavestneje delajo načrte za svojo prihodnost. Poglejmo, kaj so napisali, ko jih je tovaršica vprašala kaj bodo postali, ko bodo odrasli:

Ko bom odrasla, bom tajnica. Tipkala bom na tipkalni stroj. Ob sedmih se začne delo, ob pol treh konča. Ko končam službo, grem v trgovino in domov. Doma bom »pojužinala.«
Saša

Ko bom odrasel, bom inženir. Risal bom načrte. Delal bom v Iskri-Antene. Tam bom moral dobro računati in brati. Zaslužil bom veliko denarja. In dolgo časa bom študiral.
Igor

Ko bom velik, bom postal nogometaš. V moštvo bom v Jugoslaviji. Imel bom tudi kopačke. Ko bom zapustil nogomet, bom šel v Podravko. Tam bom prodajal pudinge, bonbone za otroke in hrano. Tam bom zelo delaven. Zdaj se rad učim. Zdaj smo se učili računati do sto. Imel bom tudi ženo. Po kosilu bodo šli otroci spat. Hodila bo v službo v Gorenje.
Boštjan

Jaz bom učitelj, veliko otrok bom učil. Hodili bomo na sprehode. Hodili bomo na izlete. Imeli bomo telovadbo. Popravljaj bom kontroljke. Imel bom rad otroke.
Dani

Ko bom velik, bom letéča milica. Ustavljaj bom tovarnjake. In tudi pijance in slabe voznike. In hodil bom po opravih
Peter

Postala bom tršica. Ko bodo nagajali, bom huda. Ko bodo fanti »žleht«, jim bom dala podpis. Ko bodo nagajali, bodo šli v kot. Otroke bom učila. Ko bo zvonilo, bodo šli domov.
Nevenka

Jaz bom pilot. In bom peljal »deci-deset.« In bom študiral.
Sandi

Jaz sem pionir. Jaz se zdaj rad igram, ko sem majhen. Rad igram tudi nogomet. Ko bom velik, bom zidar.
Tomaz

zbrala Lidija Golc

Z novim vodstvom boljše delo

Rezervni vojaški starešine se morajo nenehno usposabljeni, zato so posamezne krajevne organizacije ZRVS pripravile in organizirale predavanja za svoje člane, da so posamezniki dobili čim več znanja za letni preizkus.

Med najbolj prizadevnimi organizacijami je bila najboljša KO ZRVS Borovnica. Ko so se vršili preizkusi teoretičnega znanja je kljub slabemu vremenu bila udeležba 97 odstotna. To je vsekakor pohvale vredno. Vidi se, da smo le imeli prav. Novo vodstvo KO ZRVS je pokazalo kaj vse se da pripraviti, če se zna zainteresirati člane organizacije. Program dela te organizacije je zelo obširen in ga dosedaj dosledno izvajajo. Pred vsem pa je njihov cilj in delo povezava z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in društvi. Organizacija RVS naj bi sodelovala v vseh organizacijah in društvi in strokovno pomagala na področju SLO, DS in CZ.

Zlasti bi hotel poudariti, da mora biti KO ZRVS tesno povezan s KS, KO ZSMS in šolami, ker lahko nudi strokovno pomoč pri izobrazbi SLO DS in CZ.

Če bi vse KO ZRVS s takim elanom začele svoje delo, kot je sedaj z novim vodstvom začela KO ZRVS Borovnica ne bi bilo problemov pri izvajanju letnih in petletnih programov dela. Program dela ZRVS ni tako lahek, je precej obširen in zahteven, toda z dobro organizacijo dela in čutom odgovornosti posameznikov se da marsikaj premakniti na boljše.

Tekst in foto: Franc Krajnc

Člani KO ZRVS Borovnica pri preizkusu znanja.

VZEMI SI ČAS — NE ŽIVLJENJE

Varno na pot v novo šolsko leto

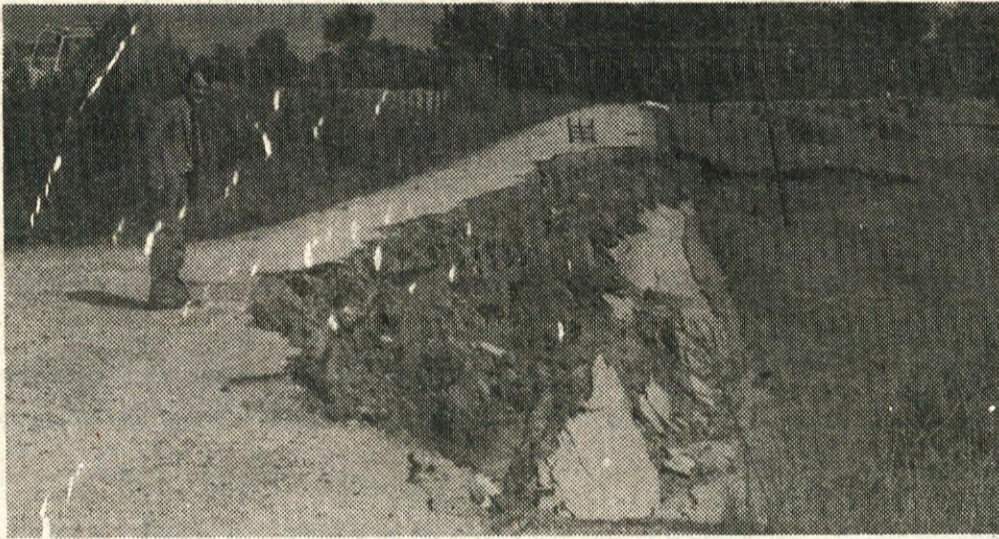
Vsako leto ob začetku šolskega leta razmišljamo, kako bi zagotovili čimvarnejšo pot v šolo naših najmlajših prometnih udeležencev. Pot hrame učenosti ima polno skritih nevarnosti, ki pa se jih otroci največkrat ne zavedajo. Žrtve, ki jih terjajo cesta med šolskimi otroki, so vdan večje, posledice so boleče in grozljive.

Vsi skupaj si želimo, da bi bili naši otroci zdravi in srečni. Zato se združimo v prizadevanjih za čimvečjo prometno varnost naših otrok. Naše ravnanje na cesti kot prometnih udeležencev mora biti zgled otrokom, ki nas nenehno opazujejo in povzemajo po nas pozitivne in negativne navade.

Otroci so za sodobni cestni promet potrebni vzgoje in znanja. Tega pa jim ne more dati šola, ampak predvsem še starši in okolica, v kateri živijo. Starši lahko mnogo prispevajo k pravilnemu ravnanju in razumevanju prometa njihovih otrok s tem, da jih opozarjajo na nevarnosti in nepredvidene situacije, ki jim grozijo na poti v šolo. Še posebno jim morajo opozarjati na tista mesta, kjer je promet najgostejši in morajo nuditi spoštovanja prometnih predpisov in jih pri tem nenehno nadzirati.

Za vse šolske otroke je končan čas brezkrbnih igr in začena šolsko leto z novimi obveznostmi. Še posebno velja to za prvošolce, ki so prvič zakorakali v šolske klopi in se podali v nevarni prometni vrtiljec.

Starši — vozniki! Kjerkoli boste srečali otroka z rumeno rutico brez nje, pomagajte mu, da bo varno prečkal cesto, saj pričakujete, da bodo enako pomagali tudi drugi vozniki vašemu otroku.

Vdora ceste

Komisija, ki so jo sestavljali geolog, predstavniki območne vodne skupnosti, postaje milice in oddelka za gospodarstvo, si je takoj naslednji dan po udoru dela zemljišča in ceste na koncu Opekarške ulice nasproti smetišča ogledala mesto vdora. Predvidevajo, da je do vdora oziroma polzenja tal prišlo zaradi strukture tal. Ljubljana je počasi spirala drobne peščene plasti na mokri glini, tako je nastala neka tavema in prišlo je do posipa. Odnosilo je tudi kar precejšen del ceste, ki vodi naprej v Sinjo gorico. Menijo, da so malo vplivali

tudi težki kamioni, ki vozijo iz betonarne in na smetišče.

Geologi ugotavljajo, da se barje počasi izsušuje, nivo talne vode pada in tudi zato se čisto pojavljajo posipi ob Ljubljani.

No, pa to ne bi bilo nič posebnega, če ne bi bila poškodovana oziroma odnešen kar dobršen del ceste. Sanacija bo stala precej dinarjev in te investicije sami v občini ne bomo zmogli.

Geološki zavod in območna vodna skupnost že delata projekt sanacije in v štirinajstih dneh bo že znano, kolikšni bodo stroški ureditve in soudeležba območne vodne skupnosti za saniranje brega Ljubljane.

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — Ureja uredniški odbor: Janez Marina (predsednik), Gurk Vida, Borčič Milorad, Susman Jakob, Selan Milan, Krašovec Andrej, Petelin Franc (glavni in odgovorni urednik), Žitko Ivan (tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka zira računa: 50110-678-41016 — Telefonska številka uredništva: 70-325 — Tisk: Tiskarna Ljubljanske pravice, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju sekretarata za informacije v IS SRS na podlagi 7. člena prvega odstavka 26. člena zakona o obdobju proizvodov in stavov v prometu (Uradni list SFRJ, št. 13/318, 22) je Naš časopis prirejen prometnega dariva.